

ROK 13 NR 38
lipiec 2009

PL ISSN 1428-7633

POLITECHNIKA CZĘSTOCHOWSKA

PISMO ŚRODOWISKA AKADEMICKIEGO

60 lat

Politechniki Częstochowskiej

1949-2009

Politechnika wczoraj i dziś

Spis treści

60 lat Politechniki Częstochowskiej	2
Z życia Uczelni	19
Awanse naukowe	38
Spotkania	42
Jubileusze	43

Szanowni Czytelnicy!

Jubileusz 60-lecia Politechniki Częstochowskiej to równocześnie tak wiele i niewiele dla naszej Uczelni. Z perspektywy zwykłego człowieka to przecież całe jego dorosłe życie, dla Uczelni to dopiero początek drogi. Niemniej, ten okrągły jubileusz stanowi doskonałą okazję do prezentacji osiągnięć Wydziałów i wybranych jednostek Politechniki Częstochowskiej.

Niezmiernie cieszy fakt, że obchody rocznicowe zbiegły się w czasie ze zorganizowaną po raz pierwszy w Częstochowie Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich. To ważne, że Politechnika Częstochowska aktywnie włącza się w nurt dyskusji na temat przyszłości szkolnictwa wyższego w Polsce.

Ambicją władz Uczelni jest uczynienie z Politechniki Częstochowskiej Uczelni nowoczesnej, o jak najwyższej pozycji, nadążającej za dynamicznymi zmianami otoczenia i stawiającej czoło nowym wyzwaniom. Dlatego tak istotny jest fakt, że Uczelnia nasza po raz drugi z rzędu została zakwalifikowana do realizacji oferty dydaktycznej dotyczącej kierunków zamawianych. Liczymy, że kierunki zamawiane będą magnesem, który przyciągnie młodzież na naszą Uczelnię, dając jej równocześnie szansę na wysokie stypendium, a w przyszłości także na atrakcyjną pracę.

Z drugiej strony ważne jest, że Politechnika Częstochowska podejmuje szereg nowych działań promocyjnych, jak Częstochowski Uniwersytet Młodzieżowy i Festiwal Nauki. Podkreślić też należy sukcesy naszych pracowników np. w zorganizowanym w Paryżu Międzynarodowym Salonie Wynalazczości CONCURS LEPINE 2009 i działalność Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Częstochowskiej, którego wizytówką stał się konkurs Absolwent Roku.

Dlatego na łamach tej gazety znajdziecie Państwo dużą różnorodność tematów, spośród których na pewno każdy z Was znajdzie coś interesującego do lektury.

Rektor Politechniki Częstochowskiej
Prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron

POLITECHNIKA
CZĘSTOCHOWSKA

PISMO ŚRODOWISKA AKADEMICKIEGO

Rok 13 Nr 38 lipiec 2009

Pod patronatem rektor
prof. dr hab. Marii Nowickiej-Skowron

Redaktor naczelna
Izabela Walarowska

Współpraca
Dorota Bielecka, Aleksander Gąsior
Przemysław Kasza, Marlena Krakowiak
Jacek Lyp, Katarzyna Stala

Przygotowanie do druku
Dorota Boratyńska
Zdzisława Tasarz
Lucyna Żyła

Projekt okładki
Marek Zakrzewski

Na okładce:
plakat 60-lecia według projektu Jacka Sztuki
i medal według projektu Jerzego F. Sztuki

Zdjęcia:
Izabela Walarowska
Julian Dołowacki
Marian Sztajner
autorzy artykułów
oraz
ze zbiorów Uczelni i wydziałów

PL ISSN 1428-7633

ADRES REDAKCJI
ul. J.H. Dąbrowskiego 69
42-201 Częstochowa
tel. (0-34) 325 02 51, 361 28 55
fax (0-34) 361 28 55
e-mail: promocja@adm.pcz.czest.pl

Zastrzega się prawo do skracania
i opracowywania artykułów
oraz zmiany tytułów

Nakład 1000 egz.

Druk: ARPEX s.c. Agencja Reklamowa,
ul. Białostocka 11 m. 200, Warszawa

Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki

Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki powstał wraz z utworzeniem Uczelni w 1949 roku wówczas jako Wydział Mechaniczny. Od 1953 roku nosił nazwę Wydział Budowy Maszyn. Z uwagi na zmianę profilu kształcenia po 1998 roku i powstanie nowych specjalności oraz ze względu na uruchomienie kierunku informatyka w 2000 roku nastąpiła kolejna zmiana nazwy na Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki. Wydział posiada prawa doktoryzowania w dyscyplinach: mechanika, budowa i eksploatacja maszyn, informatyka oraz prawa habilitowania w dyscyplinach: mechanika oraz budowa i eksploatacja maszyn.

Wydział w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym kształci na kierunkach: mechanika i budowa maszyn (od 1949 roku), informatyka (od 1991 roku), zarządzanie i inżynieria produkcji (od 2002 roku), matematyka (od 2002 roku) oraz mechatronika (od 2008 roku). Prowadzi również studia doktoranckie.

Zatrudnia liczną i doskonale dobraną do prowadzonych studiów kadrę nauczycieli akademickich. Każda

jednostka organizacyjna Wydziału posiada bardzo dobrze wyposażone laboratoria dydaktyczne i badawcze, a każdy wykładany przedmiot niezbędne oprogramowanie komputerowe. Zapewnia to wysoki poziom wykształcenia absolwentom Wydziału. W 1993 roku Wydział uzyskał akredytację FEANI (Federacja Europejskich Narodowych Stowarzyszeń Inżynierskich), co pozwoliło absolwentom po odpowiedniej rejestracji dyplomu ubiegać się o tytuł zawodowy inżyniera europejskiego EUR ING. Dyplom EUR ING jest honorowany również poza krajami Unii Europejskiej, co znacznie ułatwia podjęcie pracy za granicą bez konieczności nostryfikacji dyplomu. W ramach programów europejskich studenci Wydziału mają również możliwość studiowania na uczelniach zagranicznych.

Absolwenci Wydziału znajdują zatrudnienie w przedsiębiorstwach przemysłu maszynowego, elektromaszynowego, motoryzacyjnego, w firmach informatycznych, ubezpieczeniowych, bankach i innych instytucjach finansowych.

Dziekan
dr hab. inż. Norbert Sczygiol
prof. PCz

Prace naukowo-badawcze prowadzone na Wydziale koncentrują się wokół zagadnień związanych z mechaniką, budową i eksploatacją maszyn oraz matematyką i informatyką. Wydział realizuje szeroką współpracę naukową z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami.

Zagraniczna współpraca naukowa jednostek koncentruje się wokół europejskich projektów badawczych realizowanych w ramach Programów Ramowych Unii Europejskiej. Udział w nich pozwala na zacieśnienie współpracy z wiodącymi ośrodkami nauki europejskiej zarówno akademickimi (Imperial College, Cambridge, Monachium, Gandawa, Darmstadt), jak również przemysłowymi (Rolls-Royce UK, Rolls-Royce Deutschland, Turbomeca, Fiat Avio, MTU, Snecma Moteurs, Renault, VW).

Kadra naukowa Wydziału bierze także aktywny udział w europejskim programie współpracy naukowo-technicznej COST. Istotnym uzupełnieniem współpracy naukowej Wydziału są wieloletnie projekty dwustronne, które realizowane są w ramach międzyrządowych programów bilateralnych (z uniwersytetami w Brukseli, Gandawie i Grenoble, Centrum Techniki Papierniczej w Grenoble oraz Instytutem Termomechaniki Czeskiej Akademii Nauk) oraz umów dwustronnych z partnerami przemysłowymi (Voith Paper, Renault, Kadant Lamort, VW).

Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej

Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej powstał jako Wydział Metalurgiczny w 1950 roku z Katedry Technologii Metali, utworzonej w 1949 roku na Wydziale Mechanicznym Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie. W pierwszych latach działalności ukształtowały się trzy specjalności dydaktyczne i naukowe: odlewnictwo, przeróbka plastyczna oraz metalurgia surówki i stali. Początkowo Wydział mieścił się w budynku głównym Uczelni przy ul. Dąbrowskiego i posiadał niezbyt liczną własną kadrę naukową i skromne wyposażenie laboratoryjne. W 1969 roku rozpoczęto, a w 1976 roku zakończono budowę specjalnie zaprojektowanych budynków Wydziału Metalurgicznego, które zapewniły znakomite warunki lokalowe niezbędne do prowadzenia działalności dydaktycznej i naukowej.

W 1990 roku uruchomiono nowy kierunek studiów inżynierię materiałową i w związku z tym zmieniono nazwę Wydziału na **Wydział Metalurgii i Inżynierii**

Materiałowej. Ciągły rozwój działalności naukowej i dydaktycznej pozwolił na wprowadzenie trzeciego kierunku studiów - fizyki technicznej w 2001 roku i kolejną zmianę nazwy na **Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej**, w pełni oddającą zakres prowadzonych działań dydaktycznych. Od 2002 roku Wydział kształci studentów na kolejnym kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji. Od roku akademickiego 1973/1974 na Wydziale prowadzone są studia doktoranckie.

Dziekan
prof. dr hab. inż. Henryk Dyja

Ważne dla wzrostu rangi naukowej Wydziału było uzyskiwanie uprawnień do nadawania stopni naukowych: w 1964 roku doktora nauk technicznych, a w 1980 roku doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej metalurgia, w 1993 roku doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej inżynieria materiałowa. Jako jeden z nielicznych wydziałów Uczelni posiada najwyższą - pierwszą kategorię naukową.

Studia na Wydziale prowadzone są na kierunkach: **metalurgia** (od 1950 roku), **inżynieria materiałowa** (od 1991 roku), **fizyka techniczna** (od 1999 roku) oraz **zarządzanie i inżynieria produkcji** (od 2002 roku). Programy studiów są stale modernizowane

i dostosowywane do zmieniających się warunków na rynku pracy. Dodatkowo na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji oprócz wiedzy inżynierskiej student otrzymuje informacje z zakresu nauk ekonomicznych. To połączenie umiejętności inżynierskich i menedżerskich daje duże możliwości zatrudnienia po ukończeniu studiów.

Od 1993 roku Wydział posiada akredytację FEANI, co umożliwia absolwentom ubieganie się o dyplom inżyniera europejskiego EUR ING.

Każda katedra lub instytut posiada laboratoria niezbędne do realizowania zajęć dydaktycznych oraz laboratoria komputerowe wyposażone w komputery najnowszej generacji z dostępem do Internetu.

Nadzwyczaj aktywną działalność przejawiają studenckie koła naukowe działające na Wydziale.

Świetnie wykształceni absolwenci Wydziału zajmują wysokie stanowiska techniczne i menedżerskie

w wielu czołowych i silnych ekonomicznie krajowych organizacjach gospodarczych, podejmując działania konkurencyjne na rynkach całego świata.

Tematyka prowadzonych badań naukowych na Wydziale jest bardzo szeroka i nastawiona na podniesienie

innowacyjności i konkurencyjności gospodarki kraju oraz szeroką współpracą międzynarodową z wieloma ośrodkami naukowymi, a także organizacjami technicznymi oraz techniczno-naukowymi w Europie, Azji i Ameryce. Oferta badawcza i usługowa Wydziału jest odbiciem

realizowanych badań naukowych oraz pochodną wyposażenia w nowoczesną aparaturę stanowisk badawczych. Cała działalność naukowo-badawcza Wydziału dostosowana jest do wymagań standardów unijnych.

Wyniki intensywnych badań podstawowych wykorzystywane są między innymi w licznych aplikacjach przemysłowych w krajowym hutnictwie (Arcelor Mittal Steel, CMC Zawiercie S.A., Huta Buczek, ISD Huta Częstochowa), w odlewniach (Huta Małapanew S.A. w Ozimku), zakładach motoryzacyjnych (CF Gomma Częstochowa), zakładach pracujących dla energetyki (PRONOVUM Katowice). Ich owocem są również publikacje w renomowanych czasopiśmie i prezentacje na konferencjach międzynarodowych i krajowych.

Wydział Elektryczny

Wydział Elektryczny Politechniki Częstochowskiej powstał w 1966 roku na bazie Katedry Elektrotechniki, działającej od 1951 roku w Szkole Inżynierskiej w Częstochowie i należy do najstarszych wydziałów Uczelni. Od założenia pozostaje pod tą samą nazwą. Kształci na trzech kierunkach elity inżynierskie i nie należy do najłatwiejszych. W 1992 roku uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk technicznych w zakresie elektrotechniki. Jako jeden z nielicznych wydziałów Uczelni posiada najwyższą - pierwszą kategorię naukową. Zajęcia dla studentów prowadzone są w kilkunastu salach wykładowych i ćwiczeniowych, laboratoriach zjawiskowych. W laboratoriach Wydziału i w jego reprezentacyjnym holu zapewniony został pełny przewodowy i bezprzewodowy, bezpłatny dla studentów, dostęp do Internetu. Prace naukowe pracowników, badania studenckich kół naukowych i prace dyplomowe prowadzone są w dobrze wyposażonych pracowniach naukowych. Efekty badań pracowników przedstawiane są na zagranicznych i krajowych konferencjach naukowych oraz publikowa-

ne w książkach, periodykach i materiałach konferencyjnych.

Wydział Elektryczny na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych kształci inżynierów na kierunkach **elektrotechnika** (od 1966 roku), **elektronika i telekomunikacja** (od 2004 roku), informatyka (od 2001 roku) oraz magistrów inżynierów na kierunku **elektrotechnika** (od 1966 roku).

Dziekan
dr hab. inż. Andrzej Rusek
prof. PCz

Studia na każdym kierunku realizowane są na obieranych przez studentów specjalnościach, które są ciągle modyfikowane, co stanowi odpowiedź Wydziału na zapotrzebowanie zmieniającego się rynku pracy. Sukcesem takiego elastycznego postępowania jest to, że jego absolwenci nie mają obecnie większych kłopotów ze zdobyciem pracy w wyuczonym zawodzie w kraju i za granicą.

Studenci uczestniczą w pracy działających na Wydziale dziesięciu studenckich kół naukowych, prowadząc badania własne, których wyniki przedstawiają na zagranicznych i krajowych konferencjach naukowych. Wydział realizuje wymianę studentów z uczelniami

słowackimi, niemieckimi, włoskimi oraz brytyjskimi. Posiada akredytację FEANI, co pozwala jego absolwentom ubiegać się o zawodowy tytuł inżyniera europejskiego EUR ING, honorowany bez nostryfikacji w pozaeuropejskich krajach świata.

Na kierunku **elektrotechnika** kształceni są inżynierowie praktycy, potrafiący samodzielnie rozwiązywać problemy z takich dziedzin nauk elektrycznych, jak: elektrotechnika przemysłowa (maszyny i urządzenia elektryczne), energetyka, elektrotechnologia, automatyka (elektryczna), sterowanie, robotyka i inne. Znajdują oni zatrudnienie między innymi w przedsiębiorstwach produkcyjnych jako inżynierowie ruchu, w służbach konserwatorskich i naprawczych systemów automatyki, robotyki i sterowania, w działach projektowych i nowych technologii oraz przedsiębiorstwach energetyki i elektroenergetyki. Na kierunku informatyka kształceni są inżynierowie zdolni do samodzielnej pracy ze wszystkimi elementami składowymi systemu informatycznego. Absolwenci tego kierunku podejmują pracę w organach administracji państwowej i lokalnej różnych szczebli, nowoczesnych skomputeryzowanych zakładach przemysłowych i firmach logistycznych, firmach konsultingowych oraz instytucjach stosujących przetwarzanie i przesyłanie danych, takich jak: banki, zakłady ubezpieczeń społecznych, urzędy skarbowe. Studia na kierunku elektronika i telekomunikacja pozwalają na zdobycie umiejętności w zakresie produkcji, projektowania, a przede wszystkim szeroko pojętej eksploatacji nowoczesnych układów teleinformatycznych i systemów przetwarzania sygnałów. Absolwenci znajdują zatrudnienie w przedsiębiorstwach telekomunikacyjnych, projektowo-konstrukcyjnych, technologicznych oraz firmach eksploatujących i naprawiających sprzęt elektroniczny i telekomunikacyjny. Absolwenci Wydziału wszystkich kierunków znajdują zatrudnienie

w wojsku, policji, straży pożarnej oraz w przedsiębiorstwach municypalnych.

Wydział Elektryczny prowadzi również zlecane studia podyplomowe przeznaczone dla określonej grupy

pracowników przemysłu, gospodarki i wszystkich szczebli samorządów lokalnych. Pracownicy Wydziału są przygotowani do prowadzenia szkoleń w zakresie oprogramowania do wizualizacji i akwizycji danych w procesach produkcyjnych oraz kursów w zakresie bezpieczeństwa pracy w polach elektromagnetycznych i kompatybilności elektromagnetycznej.

Prace naukowo-badawcze prowadzone na Wydziale Elektrycznym koncentrują się wokół zagadnień związanych z elektrotechniką, elektroenergetyką, elektroniką, informatyką i telekomunikacją. Szczególnie dotyczą one: perspektywicznych, nowych materiałów, technik wysokonapięciowych, elektrotechnologii, kompatybilności elektromagnetycznej, optoelektroniki, fotowoltaiki, elektroekologii, teleinformatyki, budowy modeli oraz zastosowania zaawansowanych metod numerycznych do bilansu energetycznego, numerycznej optymalizacji skomplikowanych procesów produkcyjnych oraz budowy maszyn elektrycznych, układów napędowych i urządzeń. Prace realizowane są w zespołach naukowych w jednostkach organizacyjnych i wykonywane w ramach badań statutowych, badań własnych oraz różnego rodzaju grantów badawczych. Oferta Wydziału dla przemysłu i gospodarki w zakresie naukowo-

badawczym jest zbieżna z tematyką badań.

Do sukcesów Wydziału należy zaliczyć bardzo dobrze rozwijającą się współpracę międzynarodową z uczelniami i ośrodkami naukowymi w Czechach i na Słowacji. W ramach tej współpracy obie strony dążą do wymiany pracowników i grup studenckich oraz do rozwoju naukowej kadry własnej i wspólnego pozyskiwania dotacji unijnych na badania naukowe.

Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska

Początki kształcenia na kierunku inżynieria środowiska sięgają 1975 roku, kiedy to powstał **Instytut Inżynierii Łądowej na prawach wydziału**. W 1984 roku w jego miejsce utworzono **Wydział Budownictwa**, na którym powstał **Instytut Inżynierii Sanitarnej**. Rok 1992 przyniósł zmianę nazwy Wydziału na **Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska**, a rok później Instytut został przemianowany na Instytut Inżynierii Środowiska. W styczniu 1997 roku wydzielono z Wydziału **Instytut Inżynierii Środowiska** jako jednostkę podstawową, co oznaczało zrównanie praw Instytutu z prawami Wydziału. W sierpniu tego samego roku Instytut Inżynierii Środowiska został przekształcony w **Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska**. W 1998 roku Wydziałowi przyznano uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska. Cztery lata później Wydział otrzymał uprawnienia

do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk technicznych w tej samej dyscyplinie. W 2002 roku utworzono na Wydziale stacjonarne studia doktoranckie w zakresie inżynierii środowiska.

Dziekan
prof. dr hab. inż. Wojciech Nowak

Obecnie na Wydziale Inżynierii i Ochrony Środowiska proces kształcenia studentów realizowany jest na kierunkach: **inżynieria środowiska** (od 1975 roku), **ochrona środowiska** (od 1999 roku), **energetyka** (od 2008 roku). Nauczanie na kierunkach inżynieria środowiska i ochrona środowiska odbywa się w systemie studiów trójstopniowych: studia inżynierskie, studia magisterskie i studia doktoranckie.

Wydział dysponuje nowoczesnym zapleczem dydaktycznym, specjalistycznymi laboratoriami wyposażonymi w unikatową aparaturę badawczą oraz laboratoriami komputerowymi, co w pełni pozwala na efektywną realizację procesu nauczania.

Absolwenci Wydziału przygotowani są do pracy w różnych działach gospodarki, a w szczególności: w gospodarce komunalnej (przedsiębiorstwa wodociągowe i kanalizacyjne), przemyśle energetycznym, budownictwie i infrastrukturze, urzędach i instytucjach publicznych (wydziały ochrony środowiska).

W związku z realizowanymi kierunkami kształcenia prowadzone są badania naukowe w zakresie: ogrzewnictwa, wentylacji i ochrony atmosfery, biotechnologii ścieków i utylizacji odpadów, inżynierii energii, zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Badania realizowane są w dwóch wiodących kierunkach badawczych, które dotyczą efektywnych technologii wytwarzania, przetwarzania i przechowywania energii oraz jej źródeł odnawialnych i nowoczesnych technologii oraz innych wysoko sprawnych środków technicznych ochrony środowiska. W ramach wiodących kierunków badawczych na szczególną uwagę zasługują badania nad unieszkodliwianiem i zagospodarowaniem osadów ściekowych, autotermiczną waloryzacją paliw oraz metodami oczyszczania wód, ścieków i gruntów.

Instytut Inżynierii Środowiska należy do Centrum Zaawansowanych Technologii „Energia-Środowisko-Zdrowie”, którego działalność koncentruje się na technologiach dla energetyki (spalanie i termiczna utylizacja odpadów), ochrony środowiska (inżynieria biochemiczna) oraz dla ochrony zdrowia (bioinżynieria, biotechnologia). Katedra Chemii, Technologii Wody i Ścieków jest członkiem-założycielem międzynarodowej sieci naukowej pt. „Pathways of pollutants and mitigation strategies of their impact on the ecosystems”, zrzeszającej obecnie 19 członków z siedmiu krajów. Katedra Ogrzewnictwa, Wentylacji i Ochrony Atmosfery przystąpiła w 2008 roku do realizacji programu unijnego w ramach Mechanizmu Norweskiego. Prowadzona jest ciągła współpraca z Foster Wheller Energia OY (Finlandia), gdzie wcześniej realizowano już program „Leonardo da Vinci - Nowoczesne technologie energetyczne”.

Wydział wydaje od 10 lat - pod patronatem Polskiej Akademii Nauk - znany i ceniony kwartalnik „Inżynieria i Ochrona Środowiska”, który publikuje artykuły w językach polskim i angielskim. Jest to czasopismo naukowe o zasięgu ogólnopolskim.

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu gospodarki, Wydział oferuje szeroki wachlarz prac badawczych i usługowych. Profesjonalna pomoc obejmuje m.in. ekspertyzy i doradztwo technologiczne odnośnie do funkcjonowania i modernizacji stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków oraz oczyszczania wód odciekowych ze składowisk odpadów. Realizowane są także prace badawcze w zakresie oceny oddziaływania na środowisko terenów zdegradowanych i przeglądu technologii służących do rekultywacji. Wykonuje się pomiary emisji zanieczyszczeń wody i powietrza z obiektów przemysłowych i komunalnych. Przygotowuje się programy gospodarki odpadami komunalnymi i przemysłowymi (w tym niebezpiecznymi) oraz opinie na temat rozwiązań ekologicznych. Prowadzone są badania w zakresie czystych i wysoko sprawnych technologii spalania, termicznej utylizacji odpadów oraz integracji i wykorzystania energii odnawialnej (słońce, biomasa). Oferowana jest certyfikacja i audyt energetyczny.

Wydział Budownictwa

Pierwsze skuteczne próby kształcenie studentów w zakresie inżynierii lądowej sięgają lat 1962-1966, kiedy to we współpracy z Politechniką Śląską uruchomiono przy Wydziale Budowy Maszyn **Wieczorowe Studium Budownictwa Lądowego**. W latach 1972-1976 na Wydziale Budowy Maszyn funkcjonował **Zakład Budownictwa** Instytutu Podstaw Konstrukcji Maszyn, kształcący studentów studiów wieczorowych. W 1975 roku powstał **Instytut Inżynierii Lądowej** na prawach wydziału, który w roku akademickim 1975/1976 przeprowadził pierwszą rekrutację na studia dzienne magisterskie na kierunkach budownictwo oraz inżynieria środowiska. Od roku akademickiego 1980/1981 Instytut prowadził w pełnym cyklu studia dzienne magisterskie na obydwu kierunkach studiów, a na kierunku budownictwo kontynuowane były studia zawodowe - systemem wieczorowym. Rozwój kadry naukowo-dydaktycznej oraz zwiększająca się liczba studentów na obu kierunkach spowodowały kolejną zmianę organizacyjną. W marcu 1984 roku Instytut In-

żynierii Lądowej na prawach wydziału przekształcono w **Wydział Budownictwa**. W tym czasie studia na kierunku budownictwo odbywały liczne grupy studentów z Iraku, Syrii, Algierii i Jordanii. W latach 1992-1996 Wydział działał jako **Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska**.

Dziekan
dr hab. inż. Jarosław Rajczyk
prof. PCz

W 1994 roku obydwie kierunki studiów prowadzone przez Wydział zostały włączone do INDEKSU FEANI, co oznacza, że absolwenci tych kierunków studiów mogą ubiegać się po ukończeniu studiów i uzyskaniu dyplomu o rejestrację wstępną na podstawie posiadanego wykształcenia w celu uzyskania tytułu EUR ING, który ułatwia absolwentom wykonywanie zawodu inżyniera w krajach pozaeuropejskich.

W 1997 roku z Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska wydzielono Instytut Inżynierii Środowiska jako jednostkę podstawową, a także zmieniono nazwę ponownie na **Wydział Budownictwa**. Dzięki rozwojowi kadry w 2004 roku Wydział uzyskał prawa doktryzowania w zakresie budownictwa.

Wydział Budownictwa na kierunku **budownictwo** (od 1975 roku) na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych kształci inżynierów (studia I stopnia) oraz magistrów inżynierów (studia II stopnia). Pracownicy Wydziału czynią starania o utworzenie nowego kierunku studiów **architektura i urbanistyka**.

Od roku akademickiego 1999/2000 Wydział Budownictwa uczestniczy w realizacji programu Wspólnoty Europejskiej Socrates-Erasmus. W czasie tych kilku lat realizacji programu z szansy podjęcia okresowych studiów w zagranicznej uczelni partnerskiej skorzystało kilkudziesięciu studentów. Od roku akademickiego 2007/2008 Wydział przystąpił do realizacji programu Live Long Learning (dawniej programy: Leonardo da Vinci i Socrates-Erasmus), w ramach którego studenci mogą odbywać praktyki zawodowe w krajach członkowskich i stowarzyszonych Unii Europejskiej oraz - jak dotychczas - odbywać okresowe studia w uczelniach partnerskich.

Inżynier, absolwent kierunku budownictwo, posiada przygotowanie niezbędne do: organizacji i zarządzania przedsiębiorstwem budowlanym, projektowania oraz kierowania wykonawstwem remontów, modernizacji, konserwacji i eksploatacji obiektów budowlanych, wyceny robót oraz samych obiektów budowlanych.

Wydział prowadzi również kursy szkoleniowe i doskonalące o tematyce związanej z technikami stosowanymi w budownictwie oraz szkolenia na temat stosowania aktualnych norm budowlanych.

Prace naukowo-badawcze prowadzone na Wydziale obejmują: termomechanikę materiałów porowatych, badanie propagacji nieliniowych fal w ośrodkach hipersprężystych, projektowanie konstrukcji sprężno-rozprężnych, trwałość mostów i konstrukcji betonowych, modelowanie obiektów budownictwa energooszczędnych o zoptymalizowanym potencjale energetycznym, modelowanie procesów technologicznych zwiększających jakość wyrobu, efektywność procesu

technologicznego oraz trwałość konstrukcji, analizę wpływu dodatków i domieszek na parametry fizykomechaniczne betonów zwykłych i wysokowartościowych, projektowania budynków szkieletowych o konstrukcji zespolonej stalowo-betonowej, metody obliczania konstrukcji wielowarstwowych. Oferta Wydziału dla przemysłu i gospodarki w zakresie naukowo-badawczym pokrywa się z tematyką prowadzonych badań.

Wydział Budownictwa realizuje aktywną współpracę naukową i dydaktyczną z uczelniami w kraju i za granicą, między innymi politechnikami: Krakowską, Warszawską, Białostocką, Koszalińską i Szczecińską, Uniwersytetem Technicznym w Wiedniu, Uniwersytetem Architektury i Budownictwa w Sankt Petersburgu, Uniwersytetem Technicznym w Sankt Petersburgu, Uniwersytetem Architektury i Budownictwa w Pekinie.

Wydział Zarządzania

W 1989 roku na ówczesnym Wydziale Budowy Maszyn (obecnie Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki) uruchomiono kierunek **organizacja i zarządzanie przemysłem**, na którym naukę w roku akademickim 1989/1990 rozpoczęła jedna grupa dziekańska. W ramach programu nauczania uruchomiono jedną specjalność organizacja i zarządzanie przemysłem maszynowym.

Z dniem 1 października 1991 roku na Wydziale Budowy Maszyn utworzono **Katedrę Organizacji i Zarządzania**, którą w 1992 roku przekształcono w **Instytut Zarządzania i Marketingu** z zakładami: Ekonomii, Finansów i Rachunkowości oraz Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstwa, a w 1994 roku powstała samodzielna jednostka podstawowa - **Instytut Zarządzania i Marketingu na prawach wydziału**. Po pięciu latach kształcenia (lata 1989-1994) w zakresie zarządzania i marketingu na Wydziale Budowy Maszyn od 1 października 1994 roku studenci rozpoczęli naukę na samodzielnym kierunku zarządzanie i marketing. W październiku 1994 roku uruchomiono również studia

zaoczne. W 1997 roku dokonano przekształcenia Instytutu Zarządzania i Marketingu w **Wydział Zarządzania**. W 1998 roku Wydział Zarządzania uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauki o zarządzaniu.

Dziekan
dr hab. inż. Arnold Pabian
prof. PCz

Rozrastający się Wydział uzyskał również nowe pomieszczenia. W październiku 1997 roku oddano do użytku nowoczesną Aulę Wydziału Zarządzania na 600 osób wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i rekreacyjną, a we wrześniu 2003 roku przekazano do eksploatacji pawilon B.

Wydział Zarządzania kształci obecnie na czterech kierunkach: **zarządzanie i marketing** (od 1994 roku), **zarządzanie i inżynieria produkcji** (od 1999 roku), **informatyka i ekonometria** (od 2002 roku) oraz **logistyka** (od 2008 roku). Od 2000 roku odbywają się zajęcia na obcojęzycznej specjalności przedsiębiorstwo na rynku międzynarodowym (w językach angielskim i niemieckim). Wydział organizuje studia podyplomowe m.in. z zakresu: rachunkowości i podatków w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi, zarządzaniu

bezpieczeństwem i higieną pracy. W 2003 roku Wydział uruchomił Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Będzinie, w którym odbywa się kształcenie na kierunku zarządzanie i marketing. Zajęcia prowadzą pracownicy Politechniki Częstochowskiej oraz innych ośrodków akademickich.

Działalność naukowa koncentruje się na badaniach podstawowych oraz współpracy z instytucjami gospodarczymi. Tematyka prac badawczych ze względu na specyfikę Wydziału jest bardzo szeroka i zróżnicowana. Dominuje problematyka zarządzania w warunkach transformacji gospodarczej i restrukturyzacji przedsiębiorstw, związana z przystosowaniem podmiotów gospodarczych do warunków unijnych.

Wydział prowadzi intensywną współpracę z ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą, a w szczególności z: Akademią Ekonomiczną w Krakowie, Akademią Ekonomiczną w Katowicach, Uniwersytetem Łódzkim, Katolickim Uniwersytetem Leuven (Belgia), Uniwersytetem w Koszycach (Słowacja), University College Cork, Department of Food Economics (Irlandia), The Scottish Agricultural College of Aberdeen (Wielka Brytania), Uniwersytetem Carbondalle (Stany Zjednoczone).

Współpraca ta sprzyja rozwojowi działalności naukowo-badawczej, a także integruje środowiska poprzez wymienne wyjazdy grup studenckich. Nadanie europejskiego wymiaru prowadzonym na Wydziale badaniom naukowym oraz kształceniu stało się jednym z podstawowych osiągnięć jednostki. Wydział oferuje studentom możliwość wyjazdu na praktyki do firm w krajach zachodnioeuropejskich we współpracy m.in. z Urzędem Miasta Częstochowy. Od 1999 roku organizowane są seminaria polsko-francuskie, w ramach których podejmowane są istotne tematy gospodarcze, jak

np. „Przyszłość rozszerzonej UE”. Celem współpracy podejmowanej przez Wydział jest stworzenie studentom możliwości poznania zasad funkcjonowania gospodarki, ocenienia i kształtowania własnych umiejętności tak, by mogli podjąć współpracę w krajach UE oraz osiągnąć sukcesy zawodowe.

Wydział Zarządzania prowadzi współpracę naukowo-badawczą i wdrożeniową z podmiotami gospodarczymi w szeroko pojętych zakresach: projektowania i wdrażania systemów logistycznych, zarządzania innowacjami, systemów informatycznych, systemów jakości, systemów zarządzania informacją oraz systemów wspomagania decyzji, usług doradczych oraz eksperckich, transferu wiedzy, prowadzenia szkoleń oraz kursów.

Studium Języków Obcych Politechniki Częstochowskiej

Studium Języków Obcych Politechniki Częstochowskiej jest międzywydziałową jednostką organizacyjną powołaną do prowadzenia działalności dydaktycznej w zakresie zdobywania i doskonalenia przez studentów znajomości języków obcych oraz do oceny znajomości języków obcych w sytuacjach pozadydaktycznych związanych z realizacją statutowych zadań Uczelni. Studium Języków Obcych powołane zostało w 1953 roku jako kontynuacja utworzonego 1951 roku **Zakładu Języków Obcych**. W maju 1970 roku Studium przemianowano na **Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych**, a w marcu 1983 roku powróciło do pierwotnej nazwy. Obecnie Studium dysponuje dwunastoma salami audytorijnymi, które wyposażone są w niezbędny nowoczesny sprzęt audiowizualny oraz komputery. Laboratorium językowe z osiemnastoma stanowiskami posiada nowoczesny sprzęt multimedialny, tzn. projektor, wizualizer oraz specjalistyczny system nagłośnienia, które umożliwiają prowadzenie nowoczesnych audiowizualnych zajęć językowych.

Kadrę Studium stanowią wykwalifikowani i doświadczeni nauczyciele akademicy, którzy doskonalią swoje umiejętności lingwistyczne i dydaktyczne, biorąc

udział w konferencjach i warsztatach metodycznych. Studium Języków Obcych Politechniki Częstochowskiej jest członkiem Stowarzyszenia Akademickich Ośrodków Nauczania Języków Obcych SERMO, które reprezentuje w Polsce europejską organizację CercleS, działającą na rzecz zapewnienia najwyższych standardów w nauczaniu języków obcych w europejskiej przestrzeni edukacyjnej.

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu jest jednostką międzywydziałową realizującą obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego dla studentów studiów stacjonarnych wszystkich wydziałów Politechniki Częstochowskiej. Powstało jako **Studium Wychowania Fizycznego** w 1950 roku. W 1970 roku otrzymało pełnowymiarową salę do koszykówki (powiększoną w 1980 roku do wymiarów 41 m x 18 m) z widownią na 1500 osób, znajdującą się w kompleksie Klubu Politechnik. Do prowadzenia zajęć sportowych studium oferuje tzw. salę małą z matą (zajęcia ze wschodnich sztuk walki, kulturystyki, gimnastyki korekcyjnej, aerobiku), stadion piłkarski z bois-

kiem o nawierzchni trawiastej oraz boisko asfaltowe do koszykówki.

W sierpniu 1974 roku Studium rozszerzyło zakres działania i zmieniło nazwę na obecnie obowiązującą. Studium organizuje lub współorganizuje również imprezy sportowo-rekreacyjne dla środowiska akademickiego, takie jak ogólnouczelniane i wydziałowe Dni Sportu, wydziałowe i międzywydziałowe rozgrywki sportowe, rajdy turystyczne górskie oraz rowerowe.

Należy podkreślić, że Studium Wychowania Fizycznego i Sportu od początku swojej działalności było związane z Akademickim Związkiem Sportowym. To właśnie pracownicy dydaktyczni Studium byli i są trenerami w sekcjach AZS.

Międzywydziałowe Studium Kształcenia i Doskonalenia Nauczycieli

W Politechnice Częstochowskiej proces kształcenia i doskonalenia nauczycieli jest realizowany nieprzerwanie od 1973 roku. Działalność tę prowadzi od samego początku **Międzywydziałowe Studium Kształcenia Nauczycieli Przedmiotów Technicznych**, które w 2001 roku zmieniło nazwę na **Międzywydziałowe Studium Kształcenia i Doskonalenia Nauczycieli**. Studium prowadzi dla studentów i absolwentów wszystkich wydziałów Uczelni zajęcia stacjonarne i niestacjonarne przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych

i ogólnokształcących (dla kierunków: informatyka, fizyka i matematyka). Kwalifikacje nauczycielskie w Studium zdobywać mogą także studenci i absolwenci innych uczelni. Studium również kształci i doskonali pedagogicznie młode kadry naukowo-dydaktyczne Politechniki w ramach Asystenckiego Studium Pedagogicznego. W Studium zatrudnieni są doświadczeni nauczyciele akademicy. Ich działalność naukowo-badawcza prowadzona jest w zakresie: pedagogii, psychologii, pedagogiki, socjologii, dydaktyk przedmiotowych.

Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej

Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej jest największą biblioteką naukowo-techniczną w regionie częstochowskim i zarazem jednostką centralną w biblioteczno-informacyjnym systemie Uczelni, który tworzą obok niej trzy biblioteki wydziałowe i dziewięćnaście bibliotek instytutowych. Podstawowe zadania Biblioteki to gromadzenie i opracowywanie zbiorów, nadzór merytoryczny nad bibliotekami instytutowymi, prowadzenie katalogów tradycyjnych i komputerowych, udostępnianie zbiorów w czytelnich, wypożyczanie miejscowe i międzybiblioteczne, dokumentowanie działalności naukowej Uczelni, świadczenie czytelnikom

usług informacyjnych z wykorzystaniem nowoczesnej technologii, działalność dydaktyczna (m.in. szkolenie studentów, dyplomantów i własnej kadry), wdrażanie i rozbudowywanie zautomatyzowanego systemu bibliotecznego. Od początku istnienia Uczelni, dziś w wyremontowanych pomieszczeniach o supernowoczesnej infrastrukturze biblioteczej, dobrze służy społeczności akademickiej miasta, regionu i wszystkim użytkownikom poszukującym odpowiedniej literatury i informacji naukowo-technicznej. W zbiorach posiada prawie pół miliona woluminów i jednostek obliczeniowych.

Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej

Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej realizuje statutową działalność Uczelni w zakresie publikacji własnych, specjalizuje się w edytorstwie technicznej książki naukowej, spełniając wysokie wymagania i zapewniając europejskie standardy publikacjom naukowym. Realizuje wszystkie etapy cyklu wydawniczego, począwszy od redakcji merytorycznej uprzednio recenzowanego tekstu poprzez adiustację techniczną, skład, formatowanie, korekty i druk z oprawą introligatorską nakładu. Do głównych zadań jednostki należy zaliczyć: dokumentację nauki poprzez wydawanie monografii i rozpraw naukowych, materiałów konferencyjnych oraz periodyków, obsługę dydaktyki szkoły w postaci podręczników, skryptów i pomocy dydaktycznych, udział w promocji Uczelni. Informacje o wydawanych

publikacjach są podawane w Ogólnopolskiej Dyspensarce Wydawnictw Uczelnianych, Forum Akademickim oraz Notesie Wydawniczym.

„Politechnika Częstochowska” Pismo środowiska akademickiego

Pismo środowiska akademickiego Politechniki Częstochowska istnieje od 1997 roku, jest kwartalnikiem; wrosło w środowisko akademickie i ma grono swoich stałych czytelników. Jego łamy otwarte są zarówno dla pracowników, jak i studentów. Zamieszczane artykuły

mają różnorodną tematykę: od historii Uczelni poprzez relacje z zagranicznych staży i stypendiów oraz ważne wydarzenia z życia Politechniki aż po informacje o awansach naukowych pracowników.

Galeria Sztuki Odlewniczej im. Profesora Wacława Sakwy

Galeria odlewów artystycznych i dekoracyjnych, rzeźba portretowa i gabinetowa powstała w 1988 roku z daru profesora Wacława Sakwy, wzbogacanego przez nowe nabytki i przekazy osób prywatnych i instytucji. Gromadzi odlewy artystyczne i dekoracyjne: historyczne oraz współczesne i służy społeczności akademickiej, a także pełni rolę ogólnodostępnej placówki muzealnej, prezentując, gromadząc i niejednokrotnie ratując od zagłady dzieła sztuki odlewniczej. Najcenniejszym eksponatem jest spiżowy dzwon gotycki „Maria” odlany w 1482 roku. Najstarsze w kolekcji są chińskie i indyjskie naczynia do spalania kadzideł i wonności, dzwoneczki kultowe i pasterskie, posązki bóstw. W zbiorach znajduje się również rzeźba portretowa i rzeźba gabinetowa oraz medale. Wystawiane dzieła prezentują zarówno dorobek twórczy rzeźbiarzy, jak

również mistrzowskie opanowanie różnorodnych technik odlewniczych.

Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Częstochowskiej

Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Częstochowskiej zostało powołane we wrześniu 1989 roku. Kontynuuje ono tradycje Koła Absolwentów, działającego w Politechnice Częstochowskiej od 1960 roku. Członkiem Stowarzyszenia może być wychowanek Politechniki Częstochowskiej, który złoży deklarację członkowską. Spotkania integracyjne sprzyjają zacieśnianiu więzów pomiędzy wychowankami Uczelni, są również okazją do nawiązania nowych przyjaźni i współpracy. W tym celu w ramach Stowarzyszenia powołano elitarny Klub Integracyjno-Promocyjny, zrzeszający prezesów i właścicieli przedsiębiorstw. Klub dwukrotnie zorganizował Giełdę Promocji Absolwentów PCz. Dzięki niej absolwenci-pracodawcy mogli dokładniej zapoznać się z ofertami rynkowymi kolegów, wymienić informacje biznesowe, nawiązać nowe kontakty. Konkurs Absolwent Roku to prezentacja sylwetek najlepszych absolwentów, to także sposób na wskazanie studentom Uczelni drogi do osiągnięcia sukcesu zawodowego. Imprezy pokazują, że Politechnika jest dobrą uczelnią, a po jej skończeniu można osiągać sukcesy. Mistrzostwa Narciarskie PCz organizowane są przez Stowarzyszenie corocznie w marcu, natomiast Jurajski Rajd Samochodowy odbywa się zawsze w drugą sobotę maja. Utworzony przez Stowarzyszenie Klub Ochrony Zabytków Techniki podczas corocznych obozów naukowych dokonał rekonstrukcji - unikatowego na skalę europejską - pieca puddingowego w Muzeum Zagłębia Staropolskiego w Sielpi Wielkiej. Absolwenci Uczelni zrzeszeni są w pięciu Kołach Terenowych: w Świętochłowicach,

Warszawie, Zawierciu, Belchatowie, Częstochowie (koła zrzeszają po około 40-50 osób każde). Prowadzą rutynowe spotkania, organizują własne imprezy, między innymi Dzień Hutnika, odszukują kolejnych absolwentów Politechniki Częstochowskiej.

Akademickie Centrum Kultury i Sportu Politechniki Częstochowskiej

Akademickie Centrum Kultury i Sportu organizuje i patronuje wielu działaniom związanym z ofertą kulturalną dla studentów oraz promocją studenckiej kultury i sportu w mieście i regionie. Dysponuje dużą salą widowiskową z profesjonalną sceną z nagłośnieniem i oświetleniem oraz salą kawiarnianą, która przy dużych imprezach stanowi całość z przylegającą do niej pełnowymiarową salą sportową (z balkonem przeznaczonym dla widowni), tworząc kompleks sportowo-rekreacyjny.

Samorząd Studencki Politechniki Częstochowskiej

Samorząd Studencki jest głównym reprezentantem interesów młodzieży akademickiej Uczelni. Jego zadaniem jest reprezentowanie i ochrona interesu studentów oraz współdecydowanie w zakresie sprawnego przebiegu procesu dydaktyczno-wychowawczego. Jego przedstawiciele uczestniczą w obradach Senatu, Rad Wydziałów, współpracują z kołami naukowymi oraz organizacjami działającymi w Uczelni, takimi jak:

Zrzeszenie Studentów Polskich, Niezależne Zrzeszenie Studentów, AIESEC, Studenckie Forum Business Center Club, Katolicki Związek Akademicki „Emaus”, IAESTE. Służy pomocą i radą studentom w rozwiązywaniu problemów związanych ze studiami. Samorząd jest organizatorem imprez sportowych i kulturalno-rozrywkowych z Juwenaliami - Wiosną Studentów na czele.

Personalna Parafia Akademicka pod wezwaniem św. Ireneusza BM

W 2004 roku przy ulicy Kilińskiego w Częstochowie na obrzeżu miasteczka akademickiego powstała pierwsza w Polsce Personalna Parafia Akademicka pod wezwaniem św. Ireneusza BM. Zakupiony dom jednorodzinny wyremontowano i zaadaptowano na potrzeby stałej formacji studentów. Tuż przy budynku wybudowano prostą w formie kaplicę, która może pomieścić około 300 osób. Salki domu formacyjnego obok funkcji liturgicznych i modlitewnych spełniają również rolę miejsc spotkań z ciekawymi ludźmi,

dyskusji na tematy związane z religią i kulturą, a piwnice są galerią artystyczną. Studenci, pracownicy Uczelni i Duszpasterstwo Akademickie inspirują wiele ciekawych inicjatyw. W kaplicy potocznie zwanej „Kościołem akademickim św. Ireneusza” regularnie odbywają się akademickie msze święte, adoracje oraz konwersatoria. Dużym zainteresowaniem środowiska akademickiego cieszą się tak zwane „Noce Nikodemowe”.

dr inż. Aleksander Gąsior

*Tekst został opublikowany w albumie „Politechnika Częstochowska
jaka jest ...” poświęconym 60-leciu Uczelni*

Uroczystość nadania godności doktora honoris causa Politechniki Częstochowskiej Profesorowi Aleksandrowi Zinovievowi

4 czerwca 2009 roku w sali widowiskowej Klubu „Politechnik” odbyło się uroczyste posiedzenie Senatu Politechniki Częstochowskiej, podczas którego prof. dr hab. inż. **Aleksander V. Zinoviev** otrzymał tytuł doktora honoris causa naszej Uczelni. O nadanie tytułu wniosowała Rada Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej.

Uroczystości przewodniczyła JM Rektorka PCz Maria Nowicka-Skowron w towarzystwie prorektorów: prof. dra hab. inż. Zygmunta Nitkiewicza, dra hab. inż. Jacka Przybylskiego prof. PCz i dra hab. inż. Jerzego Szkutnika prof. PCz oraz dziekana Wydziału promującego prof. dra hab. inż. Henryka Dyja.

Dziekan WIPMiFS Henryk Dyja wręcza doktorowi honoris causa pamiątkową statuetkę

W dniu promocji salę wypełnili goście JM Rektorka, Senat PCz oraz goście dostojnego Doktoranta, pracownicy i studenci Politechniki Częstochowskiej. Po uroczystym powitaniu przedstawiono sylwetkę profesora Aleksandra Zinovieva i zaprezentowano jego wielopłaszczyznową pracę naukową. Po wygłoszonej laudacji odczytano uchwałę Senatu Politechniki Częstochowskiej o nadaniu godności doktora honoris causa profesorowi Aleksandrowi Zinovievowi i odczytano tekst dyplomu. Był to wstęp do najważniejszego punktu programu - aktu promocji, podczas którego JM Rektorka wręczyła oprawiony w skórę dyplom.

Po przyjęciu gratulacji głos zabrał prof. Aleksander Zinoviev, który wyraził podziękowanie za otrzymane wyróżnienie. Dziekan Wydziału promującego prof. dr hab. inż. Henryk Dyja odczytał również wybrane listy gratulacyjne, które licznie spłynęły na jego ręce, a skierowane były do Honorowego Doktoranta. Zgodnie z tradycją zebrani wysłuchali wykładu doktora honoris causa. Prof. A. Zinoviev podjął z nim niezwykle istotną i współczesną tematykę związaną z tendencjami rozwoju hutnictwa w Rosji i na świecie.

Część nieoficjalna odbyła się w holu głównym Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej. Licznie przybyli goście mieli okazję osobiście złożyć gratulacje dostojnemu doktorowi honoris causa oraz wnieść toast za Jego dalsze osiągnięcia naukowe i owocną współpracę.

Dziekan Wydziału oraz zaproszeni goście wręczyli profesorowi Zinovievowi upominki, będące wyrazem szacunku, podziwu i uznania.

Wręczenie dyplomu i kwiatów dostojnemu Doktorantowi

Jest to ogromne wyróżnienie zarówno dla całej Uczelni, jak i Wydziału IPMiFS oraz dowód na to, że skupiają one wokół siebie wiele wybitnych osobowości świata nauki polskiej i zagranicznej.

dr inż. Marlena Krakowiak

Prof. A.V. Zinoviev jest bardzo doświadczonym pracownikiem naukowo-dydaktycznym, posiadającym najwyższe kwalifikacje uzyskane podczas długoletniej pracy w Moskiewskim Instytucie Stali i Stopów oraz jego oddziałach zamiejscowych w Rosji, gdzie prowadził wykłady dla doktorantów i wysoko specjalizowanych kadr przemysłu hutniczego

Rosji, Białorusi, Egiptu, Ukrainy i Kazachstanu z zakresu teorii procesów przeróbki plastycznej metali, technologii walcowania blach grubych i prętów oraz modelowania tych procesów.

Posiada duży dorobek dydaktyczny. Opublikował ponad 20 podręczników metodycznych do wykładów, ćwiczeń laboratoryjnych i projektowych oraz metodyki przygotowania prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich. Jest współautorem podręcznika dla techników pt. „Metalurgia ogólna” oraz pierwszego w dawnym ZSRR i Rosji podręcznika dla studentów specjalności przeróbka plastyczna metali pt. „Technologia przeróbki plastycznej metali nieżelaznych i ich stopów”.

Prof. A.V. Zinoviev jest znany w różnych europejskich i azjatyckich ośrodkach naukowych ze względu na swe szczególne osiągnięcia w obszarze przeróbki plastycznej metali, a jego prace naukowe z zakresu walcowania blach grubych są szeroko rozpowszechnione wśród kadry naukowej i zawodowej zarówno w Rosji, jak i poza jej granicami.

Profesora A.V. Zinovieva i pracowników kierowanej przez niego katedry łączy z Politechniką Częstochowską około 20-letnia współpraca naukowo-dydaktyczna realizowana na zasadzie podpisanych umów międzyrządowych oraz umów dwustronnych. W jej ramach nastąpiła wzajemna wymiana studentów, doktorantów i pracowników naukowo-dydaktycznych. Wykonano wiele wspólnych badań, których efektem były niezliczone publikacje naukowe w czasopiśmie i materiałach konferencji międzynarodowych z zakresu teorii, technologii i fizyki odkształceń plastycznych.

KONFERENCJA REKTORÓW AKADEMICKICH SZKÓŁ POLSKICH

Po raz pierwszy Politechnika Częstochowska była gospodarzem Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Obrady zbiegły się w czasie z jubileuszem 60-lecia Uczelni.

W dwudniowym posiedzeniu w dniach 5-6 czerwca br., obok rektorów polskich uczelni, udział wzięli m.in. prof. Barbara Kudrycka - minister nauki i szkolnictwa wyższego, prof. Witold Jurek - podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, prof. Marek Rocki - przewodniczący oraz prof. Danuta Strahl - wiceprzewodnicząca Państwowej Komisji Akredytacyjnej, a także prof. Zbigniew Marciniak - wiceminister edukacji narodowej i Bartłomiej Banaszak - przewodniczący Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

działania zmierzające do uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej poprzez otwieranie nowych kierunków i specjalności. W latach 2008-2010 studentom zostanie zaoferowanych 11 nowych kierunków studiów. Politechnika Częstochowska realizuje też ofertę szkolnictwa zamawianego, która od nowego roku akademickiego ulegnie rozszerzeniu i będzie dotyczyć sześciu kierunków: budownictwo, fizyka techniczna, informatyka, inżynieria materiałowa, matematyka oraz mechanika i budowa maszyn. Działania te czynią Politechnikę Częstochowską uczelnią nowej generacji, rozpoczynającą kolejny etap rozwoju, wynikający z nowych założeń i celów strategicznych, determinowanych pogłębiającą się konkurencyjnością oraz koniecznością rekrutacji kandydatów z najgłębszego niżu demograficznego.

Uczestnicy Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Sobotni wykład pt. „Czy socjalizm może sprawdzić się w szkolnictwie wyższym?”, w części obrad poświęconej uwarunkowaniom polityki finansowania szkolnictwa wyższego i nauki, wygłosił prof. Leszek Balcerowicz.

Podczas obrad odbywających się w Częstochowie członkowie KRASP podjęli uchwałę w sprawie zmian w szkolnictwie wyższym, stanowiących element procesu modernizacji kraju. Uczestnicy spotkania przedyskutowali też m.in. przebieg prac nad opracowaniem „Strategii rozwoju szkolnictwa wyższego do 2020 roku” oraz konieczność wprowadzenia zmian w szkolnictwie wyższym. Omówili również działalność Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości, kwestię utworzenia Polskiej Agencji Wymiany Akademickiej, perspektywy projektu „Study in Poland”, działania KRASP w perspektywie polskiej prezydencji w Unii Europejskiej, a także „Partnerstwo na rzecz Naukowców” i „Europejską Kartę Naukowca”.

Zgromadzenie Plenarne KRASP w Częstochowie zbiegło się z obchodami 60-lecia Politechniki Częstochowskiej. Uczelnia wkraczająca w kolejne dziesięciolecie podejmuje

Rozwój Uczelni w nowych warunkach ekonomiczno-społecznych i gospodarczych determinują również - obok zmiany oferty dydaktycznej - nadrzędne cele, jakimi są pozyskiwanie środków zewnętrznych, szczególnie z Unii Europejskiej, oraz rozwój kadry naukowej.

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) jest dobrowolnym zrzeszeniem rektorów polskich szkół wyższych, posiadających uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora lub uprawnienia równorzędne. Rektorzy zrzeszeni w KRASP mogą działać w ramach konferencji rektorów poszczególnych typów uczelni. Członkami KRASP są - obok uczelni publicznych - także akademickie uczelnie niepubliczne. Uczelnie nieakademickie, uprawnione do prowadzenia studiów magisterskich, mogą ubiegać się o status uczelni stowarzyszonej. Konferencje zrzeszające uczelnie zawodowe mogą uzyskać status konferencji stowarzyszonej. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich została powołana 7 czerwca 1997 roku przez rektorów 73 szkół wyższych - członków działających wówczas konferencji rektorów poszczególnych typów uczelni. Obecnie Kon-

ferencję tworzą rektorzy 106 szkół wyższych, w tym 10 uczelni niepublicznych. Ponadto 4 szkoły mają status uczelni stowarzyszonych. W następstwie uchwalenia w lipcu 2005 roku ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz uchwalenia we wrześniu 2005 roku przez Zgromadzenie Plenarne KRASP nowego Statutu Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich uzyskała „umocowanie ustawowe” oraz uzyskała prawa i obowiązki wynikające z przepisów ustawy. Od 1 października 2006 roku KRASP prowadzi działalność jako odrębny podmiot prawny, zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej.

Celem KRASP jest inspirowanie i koordynowanie współdziałania uczelni członkowskich, a także reprezentowanie

wspólnych interesów uczelni akademickich. Konferencja podejmuje działania prowadzące do stworzenia efektywnego i zintegrowanego systemu edukacji narodowej oraz działa na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego, nauki i kultury. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich stoi na straży tradycyjnych wartości akademickich, a przede wszystkim zasad etyki zawodowej, odpowiedzialności i konstytucyjnej zasady autonomii szkół wyższych, która gwarantuje im prawo do określania własnego stanowiska we wszystkich sprawach dotyczących społeczności akademickiej.

*Izabela Walarowska,
Współpraca: Urszula Kula*

Uchwała Zgromadzenia Plenarnego KRASP z dnia 5 czerwca 2009 r. w sprawie zmian w szkolnictwie wyższym stanowiących element procesu modernizacji kraju

Zgromadzenie Plenarne Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich – w związku z prowadzeniem przez Fundację Rektorów Polskich prac nad *Strategią rozwoju szkolnictwa wyższego do 2020 r.*, finansowanych przez konsorcjum składające się z Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich KRASP (w tym Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych), Fundacji Rektorów Polskich oraz Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich - przedstawia następujące stanowisko:

1. Od utworzenia KRASP w 1997 r. rektorzy inicjują i wspierają działania zmierzające do unowocześniania szkolnictwa wyższego w Polsce. Służą temu m.in. prace koncepcyjne nad modelem systemu szkolnictwa wyższego, propozycje zmian regulacji prawnych oraz zaangażowanie w prace legislacyjne, a także wdrażanie nowych rozwiązań systemowych i instytucjonalnych na uczelniach.
 - Szczególnym przejawem wspierania procesów modernizacyjnych w naszym kraju stało się opracowanie, z inicjatywy i z udziałem rektorów, projektu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, która weszła w życie w 2005 roku.
 - Następnym zmian legislacyjnych był znaczny wysiłek uczelni związany m.in. z uchwaleniem nowych statutów oraz wdrażaniem reform zmierzających do włączenia polskich uczelni w Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego. Wdrożono trzystopniowy system studiów oraz wewnętrzne systemy zapewniania jakości kształcenia. Podjęto liczne inicjatywy poszerzające zakres kształcenia w postaci unikatowych kierunków studiów, makrokierunków i studiów międzykierunkowych. Dokonano znacznego postępu w internacjonalizacji studiów. Działaniom tym towarzyszył bezprecedensowy wysiłek inwestycyjny uczelni.
 - Z inicjatywy i przy współudziale KRASP powstają liczne monografie i raporty dotyczące różnych aspektów funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego. Równolegle realizowane są działania promujące w środowisku akademickim nowoczesne rozwiązania systemowe oraz wzbogacające wiedzę i umiejętności kadry zarządzającej uczelniami. W szczególności szkoły wyższe aktywnie uczestniczą w realizacji „Programu stałych przedsięwzięć w systemie doskonalenia kadr kierowniczych uczelni akademickich”, delegując swych przedstawicieli do udziału w szkołach planowania strategicznego dla rektorów i kanclerzy oraz w innych seminariach szkoleniowo-dyskusyjnych.
2. Najbliższe lata będą w całej Europie wiązać się z istotnymi zmianami w otoczeniu szkół wyższych. Procesy demograficzne, narastająca konkurencja międzynarodowa oraz zjawiska kryzysowe w gospodarce określają nowe wyzwania dla szkolnictwa wyższego w wielu krajach - także w Polsce. Zagadnienia te, a także kontynuacja Procesu Bolońskiego oraz realizacja Strategii Lizbońskiej są przedmiotem debaty europejskiej, w której aktywnie uczestniczą polscy rektorzy. W tych warunkach:

- Szkolnictwo wyższe w Polsce w dekadzie 2010-2020 powinno wejść w nowy etap przemian.
 - Procesy rozwoju szkolnictwa wyższego powinny zostać zdynamizowane, m.in. w wyniku zmian na poziomie systemowym i instytucjonalnym, obejmujących reguły finansowania, przy zachowaniu jednak misji, etosu i wartości akademickich oraz charakteru uniwersytetu jako instytucji autonomicznej.
3. Prorozwojowe inicjatywy i działania KRASP będą zmierzać m.in. do realizacji następujących postulatów:
 - włączanie się szkół wyższych w międzynarodowe przedsięwzięcia zmierzające do wprowadzania nowych rozwiązań dotyczących zapewniania jakości kształcenia (Krajowe Ramy Kwalifikacji, akredytacja europejska, ocena jakości na podstawie efektów kształcenia),
 - zacieśnianie współdziałania szkół wyższych w celu łączenia zasobów i integrowania kadry dla podnoszenia jakości badań naukowych i osiągnięć artystycznych w powiązaniu z efektywniejszymi formułami przejrzystego dla opinii publicznej funkcjonowania uczelni (sieci i konsorcja naukowe, centra badawcze, związki uczelni),
 - wprowadzanie nowych rozwiązań organizacyjnych, zapewniających zwiększanie zaangażowania, wydajności i osiągnięć pracowników (pilne wyeliminowanie dwuetaowości, wzrost wymagań i znaczenia ocen okresowych, uelastycznianie formuł zatrudniania i polityki wynagradzania),
 - podjęcie nowych form działań na rzecz internacjonalizacji szkolnictwa wyższego oraz kreowania polskich marek uniwersyteckich (wspólne dyplomy, kształcenie transgraniczne, aktywizacja udziału w programach UE, przedsięwzięcia konsolidacyjne),
 - ściślejsze wiązanie się uczelni w rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności (nowe przedsięwzięcia wspólne z partnerami gospodarczymi, współpraca z bankami, programy wsparcia dla spółek typu spin-off akademickie inkubatory przedsiębiorczości),
 - ściślejsze wiązanie oferty uczelni z wymogami rynku pracy i wprowadzanie nowych rozwiązań dla poprawy zatrudnialności absolwentów szkół wyższych (rozwój kształcenia w obszarach deficytowych, nacisk na kształtowanie umiejętności, w tym umiejętności ogólnych, nauczanie zorientowane problemowo),
 - realizacja idei uczenia się przez całe życie, m.in. przez rozszerzenie oferty dydaktycznej i skierowanie jej do studentów nietradycyjnych.
 4. Zrealizowanie tych i innych zamierzeń, które powinny być sprecyzowane w sposób spójny i przejrzysty, musi zostać poprzedzone opracowaniem planu strategicznego przyszłych reform. KRASP, wspólnie ze swymi partnerami konsorcjalnymi, przed końcem 2009 r. przedstawi Rządowi RP oraz opinii publicznej projekt takiego planu, obejmujący także proces wdrażania przy-

szłych zmian, opracowany w ramach prac nad Strategią rozwoju szkolnictwa wyższego do 2020 r.

5. Rektorzy deklarują swoje zdecydowane poparcie dla przedsięwzięć prowadzących do modernizacji naszego kraju. W tym kontekście niezbędne są m.in. istotne zmiany w szkolnictwie wyższym, pod warunkiem właściwego ich przygotowania. KRASP zapowiada zaangażowanie się uczelni akademickich

w przedsięwzięcia rozwojowe, zrozumiałe dla społeczności akademickiej, które przyniosą naszemu krajowi konkretne pozytywne efekty, zwiększając jego kapitał intelektualny i podnosząc jego pozycję międzynarodową.

Przewodnicząca KRASP

prof. dr hab. Katarzyna Chalaśńska-Macukow

Podpisanie Memorandum między Politechniką Częstochowską a Northeastern Illinois University

W dniach od 27 kwietnia do 3 maja br. delegacja naszej Uczelni złożyła wizytę w Chicago. Głównym celem pobytu w Stanach Zjednoczonych było podpisanie memorandum o współpracy naukowo-dydaktycznej pomiędzy Politechniką Częstochowską a Northeastern Illinois University.

Northeastern Illinois University to uczelnia stanowa z wieloletnią tradycją i ugruntowaną renomą naukową w Stanach Zjednoczonych. Powstała w 1867 roku jako Cook Country Normal School (obecnie Chicagowski Uniwersytet Stanowy). Uczelnia trzykrotnie zmieniała nazwę oraz lokalizację. W obecnym kształcie i pod aktualną nazwą funkcjonuje od 1971 roku. NEIU zatrudnia 1762 pracowników (dane z 2008 roku), kształci ponad 12 000 studentów na kierunkach humanistycznych, ścisłych oraz ekonomicznych. Na studiach licencjackich uczy się około 9000 studentów, a na magisterskich oraz doktoranckich ponad 3000. Studenci NEIU pochodzą z różnych kręgów kulturowych.

W imieniu Politechniki Częstochowskiej memorandum podpisała rektor Maria Nowicka-Skowron, natomiast uczelnię z Chicago reprezentowała jej prezydent Sharon K. Hahs. Podpisane memorandum ma na celu poszerzenie oferty edukacyjnej obu uczelni, co powinno zaowocować wymianą zarówno nauczycieli akademickich, jak i studentów. Zdaniem pani prezydent S.K. Hahs memorandum to w znacznym stopniu zachęci studentów amerykańskich, zwłaszcza tych z korzeniami polskimi, do podejmowania studiów na Politechnice Częstochowskiej. W dobie kryzysu gospodarczego i rosną-

cych kosztów nauki i utrzymania w Stanach Zjednoczonych taka możliwość będzie znakomitą okazją do realizowania swoich celów naukowych przez mniej zamożnych studentów amerykańskich. Ponadto studenci pochodzenia polskiego będą mogli lepiej poznać język i kulturę swoich przodków.

Pani prezydent S.K. Hahs podziękowała pani prof. Lidii Filus, Polce pracującej w NEIU, która aktywnie włączyła się

w dialog pomiędzy obiema uczelniami, co zaowocowało podpisaniem memorandum. Dużą też była zasługa polskiej placówki konsularnej w Chicago, której przedstawiciele brali udział w uroczystości podpisania memorandum. Konsul Paweł Pietrasieński podkreślił, że memorandum o współpracy jest ważne zarówno ze względów praktycznych, jak i symbolicznych. Polska i Stany Zjednoczone prowadzą współpracę w wielu dziedzinach, a kontakty naukowo-dydaktyczne należą do najbardziej spektakularnych. Jej wymiernym efektem jest wymiana zarówno

kadry naukowo-dydaktycznej, jak i studentów po obu stronach Atlantyku.

Na uroczystości podpisania memorandum przez obie uczelnie był obecny prezes Polonii amerykańskiej i Związku Narodowego Polskiego Frank Spula. W swoim wystąpieniu wyraził nadzieję, że zainicjowana współpraca przyczyni się do dalszego pogłębienia stosunków polsko-amerykańskich, nie tylko w dziedzinie nauki, ale również nabierze wielopoziomowego wymiaru. Podkreślił, że Polonia amerykańska jest dumna ze swojej starej Ojczyzny, która w tym roku ob-

Podpisanie memorandum, od lewej: Zofia Sobańska, rektor PCz Maria Nowicka-Skowron, prezydent NEIU Sharon K. Hahs

chodzi trzy okrągłe rocznice: dwudziestolecia wejścia do rodziny państw demokratycznych, dziesięciolecie przystąpienia do NATO oraz pięćdziesiąt lat przynależności do Unii Europejskiej.

W kolejnym dniu pobytu naszej delegacji na NEIU, proktor ds. rozwoju Jacek Przybylski wygłosił wykład prezentujący zarówno Politechnikę i jej osiągnięcia, jak i region częstochowski. Wykład odbył się w obecności konsula generalnego RP pana Zygmunta Matynia, konsula Pawła Pietrasieńskiego, prezesa Polonii amerykańskiej Franka Spuli oraz innych znamienitych gości, w tym grona profesorskiego NEIU. Należy dodać, iż wykład został entuzjastycznie przyjęty przez słuchaczy.

Od czwartego dnia naszego pobytu w Chicago byliśmy włączeni do delegacji rządowej, uczestniczącej w obchodach Święta Konstytucji 3 Maja. Delegacji przewodniczył wiceminister gospodarki Rafał Baniak. Drugą uczelnią wchodzącą w skład delegacji była Szkoła Główna Handlowa z jej rektorem Adamem Budnikowskim. W ramach programu rządowego uczestniczyliśmy w konferencji naukowej 'Poland - Your Strategic Partner in Europe', zorganizowanej przez Lake Forest Graduate School of Management, Szkołę Główną Handlową, Departament Handlu Stanu Illinois, Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Waszyngtonie oraz Konsulat Generalny w Chicago.

Konferencja miała na celu promocję współpracy naukowej i gospodarczej Polski z regionem Midwest. Prowadzącymi panel dyskusyjny byli: wiceminister gospodarki Rafał Baniak, rektor Szkoły Głównej Handlowej Adam Budnikowski, szef handlu i inwestycji przy Ambasadzie Polskiej w Waszyngtonie Zbigniew Kubacki oraz prezes Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce Roman Rewald.

1 maja cała polska delegacja uczestniczyła w uroczystości z okazji Święta Konstytucji 3 Maja, zorganizowanej przez gubernatora stanu Illinois Pata Quinna, z udziałem najważniejszych przedstawicieli Polonii amerykańskiej, a także Korpusu Oficerskiego Gwardii Narodowej Illinois z jej dowódcą - generałem Williamem L. Ennyartem. Gubernator Quinn w swoim przemówieniu nawiązał do polskiej historii, podkreślając fakt, iż Konstytucja 3 Maja była drugą na świecie (po konstytucji amerykańskiej z 1787 roku) spisaną ustawą zasadniczą, regulującą ustrój prawny ówczesnej Rzeczypospolitej. Przemówienie Pata Quinna zrobiło duże wrażenie na

polskiej delegacji z powodu jego ogromnej wiedzy dotyczącej polskiej historii, a szczególnie polskiego oręża.

General Enuyart mówił w swoim wystąpieniu o udziale polskiego wojska w misjach pokojowych w Iraku i Afganistanie. Niezwykle wzruszenie wywołała wypowiedź matki amerykańskiego żołnierza o polskich korzeniach, który poległ w trakcie misji pokojowej w Iraku.

Tego samego dnia nasza delegacja spotkała się z biznesmenami polskiego pochodzenia, którzy odnieśli sukces gospodarczy w regionie Midwest. Miło nam było w tym gronie poznać absolwenta Politechniki Częstochowskiej - Henryka Słowińskiego, właściciela firmy 'Sloan Industries', zakładu wysoko zaawansowanych technologii, produkującego prototypowe elementy maszyn i urządzeń z przeznaczeniem między innymi dla armii amerykańskiej.

Wieczorem 1 maja uczestniczyliśmy w przyjęciu w Konsulacie RP w Chicago, które zorganizowano z okazji Święta Konstytucji 3 Maja oraz Dnia Polonii i Polaków za granicą.

2 maja to tradycyjnie dzień, w którym odbywają się w Chicago obchody związane z majowym świętem.

Delegacja Politechniki Częstochowskiej uczestniczyła w uroczystości wciągnięcia polskiej flagi na Daley Plaza (Dzień Flagi RP). Na uroczystości, oprócz delegacji polskiej, był

obecny burmistrz Chicago, wysocy oficerowie Gwardii Narodowej, a także jej orkiestra, która odegrała hymny Polski i Stanów Zjednoczonych. Kolejnym punktem programu w tym dniu był przemarsz w charakterze gości honorowych w dorocznej Paradzie Trzeciomajowej. Należy podkreślić, iż obydwie uroczystości były dla nas niezwykle wzruszające. Takiego poczucia patriotyzmu i dumy narodowej wśród Polaków trudno byłoby szukać w kraju nad Wisłą. Bezpośrednio po paradzie nasza delegacja wzięła aktywny udział w festiwalu promującym Polskę w regionie Midwest (również polskie uczelnie). Wydarzenie to nosiło tytuł 'Poland in the Park'.

Wizytę delegacji naszej uczelni w Chicago należy uznać za bardzo udaną, a promowanie Politechniki Częstochowskiej w USA oraz nawiązanie współpracy z uczelnią chicagowską powinno przynieść wymierne korzyści obu stronom.

mgr Zofia Sobańska

Wizyta w Konsulacie Generalnym w Chicago. Od lewej: dr Stanisław Brzeziński, konsul Paweł Pietrasieński, prorektor ds. rozwoju Jacek Przybylski, rektor Maria Nowicka-Skowron, konsul generalny Zygmunt Matynia, mgr Zofia Sobańska

Działalność innowacyjna na Wydziale Budownictwa wyróżniona medalami w Paryżu

Pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Budownictwa funkcjonują w ścisłym kontakcie z oczekiwaniami i z potrzebami przemysłu naszego regionu. Tworzone są na tym wydziale prace habilitacyjne, doktorskie i opracowania techniczne, które są w praktyce przydatnymi rozwiązaniami. Wspomniane opracowania stanowią podstawy naukowe, teoretyczne oraz przydatne opracowania dla praktyków. Są w środowisku również nagradzane rozwiązania techniczne. Potwierdzają to liczne nagrody i wyróżnienia. Rada Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Częstochowie przyznała dziekanowi Wydziału prof. nadzw. dr. hab. inż. Jarosławowi Rajczykowi nagrodę I stopnia w konkursie mistrza techniki za opracowanie nowej konstrukcji elementów roboczych do obróbki powierzchni betonowych. Obszar badań oraz metodyka konstruowania tego typu narzędzi są jednym z kierunków działalności twórczej realizowanej w Katedrze Technologii Procesów Budowlanych i Materiałowych.

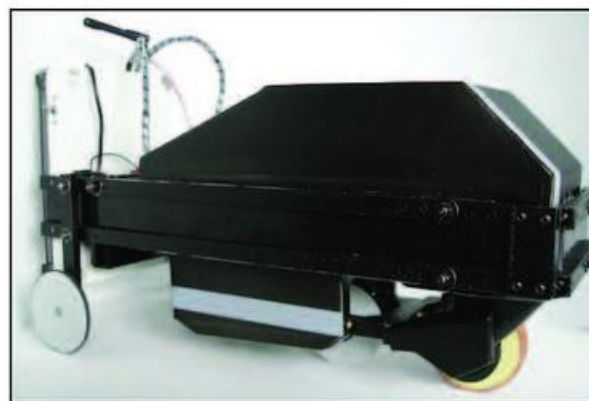
W maju br. zespół autorów: prof. nadzw. dr. hab. inż. Marlena Rajczyk, dr inż. Jarosław Kalinowski, mgr inż. Mariusz Urbański uczestniczył w konkursie Międzynarodowego Salonu Wynalazczości CONCURS LEPINE 2009 w Paryżu, gdzie „Przyrząd do mierzenia czasu rozpoczęcia operacji zacierania powierzchni betonowej” zdobył Medal Francuskiego Stowarzyszenia Wynalazców i Przemysłowców. Nagrodzona została również srebrnym Medalem „Nowa geometria elementu roboczego maszyny do obróbki powierzchni betonowych” autorstwa zespołu Katedry.

Prezentacja przez prof. J. Rajczyka opatentowanych rozwiązań podczas CONCURS LEPINE 2009 w Paryżu w maju 2009 r.

Z relacji reprezentantów Wydziału Budownictwa Politechniki Częstochowskiej uczestniczących w konkursie paryskim wynika, że polscy przedstawiciele z różnych ośrodków krajowych na arenie międzynarodowej nie wypadli najgorzej. Kilkanaście zespołów z polskich uczelni wystawiło swoje prace do oceny przez międzynarodowe jury podczas CONCURS LEPINE 2009, między innymi z Politechniki Śląskiej, Politechniki Warszawskiej, Politechniki Gdańskiej, Politechniki Poznańskiej. Śmiało można powiedzieć, że poziomem nie ustępowały one rozwiązaniom zachodnioeuropejskim czy japońskim.

Jednym z ciekawszych wątków pracy realizowanej w Katedrze Technologii Procesów Budowlanych i Materiałowych jest budowa prototypów lub modeli, które urealniają pomysły omawiane w modelach zbudowanych w pamięci komputera czy szkicach nakreślonych na papierze. Produkcja nowych kompozytów materiałowych o nowych właściwościach jest również badana przez zespoły Katedry. Owocem takiej pracy jest wynalazek opatentowany przez Wydział Budownictwa - nowy sorbent organiczno-mineralny do osuszania zaoliwionych powierzchni. W ostatnim roku zbudowany został kolejny prototyp urządzenia pod nazwą RK-2. Pierwsze litery nazwy pochodzą od nazwisk wiodących twórców. Nowe rozwiązanie obejmuje zarówno metodę pomiaru, jak również urządzenie, które jest wykorzystywane do badania równości nawierzchni drogowych.

Prototyp urządzenia RK-2 do badania równości nawierzchni drogowych

Ambicją naszej Katedry jest wniesienie choćby niewielkiego wkładu mającego na celu poprawę jakości budownictwa drogowego. W tym obszarze przed paroma laty wytyczony został również przez profesora Jarosława Rajczyka kierunek specjalizacji instrumentalnej oceny jakości budownictwa drogowego, związany z zakupem aparatury kontrolno-diagnostycznej. Obecnie na wyposażeniu laboratorium znajduje się stend do badania modułu sztywności asfaltobetonów - typ AP3, stend do badania składu asfaltobetonu - automatyczny ekstraktor ultradźwiękowy, prasa Marschalla, płyta dynamiczna do badania nośności podbudowy, planograf, profilograf, wahadło angielskie, belka Benkelmana oraz prototypy urządzeń zbudowanych przez pracowników do badania szorstkości i równości nawierzchni drogowych.

Oczywiście nie wszystko idzie tak gładko, jakbyśmy tego pragnęli. Kooperacja Katedry z przedsiębiorcami zewnętrznymi jest dość złożona. Z jednej strony twórcy - badacze liczą na wynagrodzenia za swoją pracę, z drugiej przedsiębiorcy chętnie i uważnie słuchają, zachęcając do dalszych prac, jednak nie są w stanie finansować interesujących gospodarzkę rozwiązań.

Niemniej głównym celem, dla którego podjęliśmy w tym miejscu pracę, co często powtarza nam szef Katedry, jest wysiłek, który głównie skierowany powinien być na kształcenie studentów.

dr inż. Zbigniew Respondek

Zabawa w studiowanie

Częstochowski Uniwersytet Młodziżowy to inicjatywa promocyjna władz rektorskich Politechniki Częstochowskiej, dzięki której w wykładach i zajęciach laboratoryjnych uczestniczyło ponad 300 częstochowskich licealistów. „Zabawa w studiowanie” - bez stresów i ocen - to hasło, które wiosną pojawiło się na plakatach, spotach radiowych i reklamach prasowych zachęcających młodzież do zapisania się na Częstochowski Uniwersytet Młodziżowy. Zainteresowanie było ogromne. W ciągu zaledwie dwóch dni Częstochowski Uniwersytet Młodziżowy posiadał już komplet studentów. Częstochowski Uniwersytet Młodziżowy to pierwsza tego typu oferta edukacyjna w naszym mieście. Dziecięce uniwersytety powstały najpierw w Niemczech, a od kilku lat działają też w większych miastach uniwersyteckich w Polsce. Politechnika Częstochowska skorzystała z doświadczeń zaprzyjaźnionej Politechniki Łódzkiej, choć na swoich studentów wybrała nie dzieci, a licealistów. Potencjalnie wielu z nich może w przyszłości zostać studentami naszej Uczelni.

Konferencja prasowa dotycząca powołania Częstochowskiego Uniwersytetu Młodziżowego. Od lewej: prezydent Częstochowy Tadeusz Wrona, rektor Maria Nowicka-Skowron, prorektor ds. nauczania Jerzy Szkutnik oraz Jerzy Bojanek z firmy Impulso Bojanek - sponsor CzUM-u

Uroczysta inauguracja poprzedzona konferencją prasową odbyła się 27 marca br. z udziałem m.in. prezydenta Częstochowy Tadeusza Wrony - patrona honorowego naszego przedsięwzięcia oraz posel do Parlamentu Europejskiego

patronat honorowy

Prezydent Miasta
Częstochowy
Tadeusz Wrona

Posel do Parlamentu Europejskiego
prof. Genowefa Grabowska

Sięki Kurator Oświaty
Stanisław Faber

sponsor

patronat medialny

- 102,6 FM -

prof. Genowefy Grabowskiej, która wygłosiła wykład inauguracyjny. W sumie dla najmłodszych studentów Politechniki Częstochowskiej przygotowano cztery wykłady i szereg zajęć laboratoryjnych.

Każdy student Częstochowskiego Uniwersytetu Młodziżowego otrzymał indeks, w którym po każdym wykładzie uzyskiwał zaliczenie w postaci specjalnego stempla naszego Uniwersytetu. Natomiast zajęcia laboratoryjne były fakultatywne i odbywały się dla zainteresowanych grup uczniów. Dla tych, którzy zebrali w indeksie zaliczenia ze wszystkich wykładów, czekały atrakcyjne nagrody, w tym nagroda główna - laptop ufundowany przez naszego sponsora firmę Impulso Bojanek.

Niemniej wszyscy słuchacze Częstochowskiego Uniwersytetu Młodziżowego jeszcze przed zdaniem prawdziwej matury mieli szansę poczuć się jak prawdziwi studenci - uczestnicząc w zajęciach laboratoryjnych i słuchając interesujących wykładów. Mieli też okazję spotkać się i porozmawiać ze swoimi starszymi kolegami - studentami, a podczas wykładów i zajęć otrzymać odpowiedzi od specjalistów na nurtujące ich pytania.

W przyszłym roku akademickim ruszy kolejna edycja Częstochowskiego Uniwersytetu Młodziżowego. Aby dostać się na nią, nie trzeba zdawać żadnych egzaminu ani ponosić jakichkolwiek opłat. Więcej informacji na stronie internetowej Politechniki Częstochowskiej www.pcz.pl

Izabela Walarowska

Wykłady Częstochowskiego Uniwersytetu Młodziżowego:

WYKLAD 1: „Polska młodzież w Unii Europejskiej”
Prof. Genowefa Grabowska, posłanka do Parlamentu Europejskiego

WYKLAD 2: „Efekt cieplarniany - mit czy rzeczywistość?”
Prof. dr hab. inż. Stanisław Drobnik, Politechnika Częstochowska

WYKLAD 3: „Dziwny jest ten świat, ale wytłumaczalny”
Dr Piotr Pawlik, Politechnika Częstochowska

WYKLAD 4: „Jak zostać wynalazcą?”
Dr Alicja Adamczak, prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej

DZIEWCZYNY NA POLITECHNIKI

Po raz pierwszy Politechnika Częstochowska przystąpiła do akcji promocyjnej „Dziewczyny na Politechniki”. 18 maja br. w siedzibie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron odebrała gratulacje za świetnie przeprowadzoną akcję od minister Barbary Kudryckiej.

- „Połączenie promocji kierunków zamawianych i akcji „Dziewczyny na Politechniki” niewątpliwie przyczyni się do zwiększania liczby dziewczyn, które podejmą studia na uczelniach i na wydziałach, które do tej pory uważane były za typowo męskie” - powiedziała prof. Barbara Kudrycka, minister nauki i szkolnictwa wyższego na spotkaniu z organizatorami akcji oraz pełnomocnikami inicjatywy ze wszystkich politechnik w kraju.

Rektor Politechniki Częstochowskiej Maria Nowicka-Skowron, jedyna kobieta-rektor uczelni technicznej w Polsce, przyznała, że „akcja jest potrzebna, by przyciągnąć dziewczyny na politechniki - szczególnie na te wydziały, na których jest ich wyjątkowo mało. Bardzo źle pod tym względem jest na kierunkach elektrycznym i elektrotechnicznym, znacznie lepiej - na inżynierii materiałowej oraz na budownictwie”.

Uczestnicy spotkania w ministerstwie, wśród nich: rektor PCz Maria Nowicka-Skowron (druga od lewej) oraz minister nauki i szkolnictwa wyższego Barbara Kudrycka (trzecia od lewej)

Minister Barbara Kudrycka zwróciła uwagę, że winę za taki stan rzeczy w dużej mierze ponoszą stereotypy społeczne, które lokują kobietę w domu przy tradycyjnych zajęciach i nie przewidują jej w zawodach uważanych za typowo męskie. Jeśli dodać do tego, że inżynier w wyobraźni społecznej postrzegany jest jako ktoś w gumiakach tonący w błocie na wielkiej budowie, to staje się jasne, że rzadko która kobieta w ten sposób widzi swoją przyszłość. Takie nastawienie do zawodu inżyniera może się wkrótce zmienić, ponieważ akcja „Dziewczyny na Politechniki” nałożyła się na szeroką kampanię Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego promującą kierunki zamawiane, czyli czteremaścicie wybranych dziedzin inżynierskich (automatyka i robotyka, biotechnologia, budownictwo, chemia, energetyka, fizyka/fizyka techniczna, informatyka, inżynieria materiałowa, inżynieria środowiska, matematyka, mechanika i budowa maszyn, mechatronika, ochrona środowiska) szczególnie pożądanego z punktu widzenia rozwoju gospodarki europejskiej.

Uroczyste podsumowanie akcji było okazją, żeby podziękować organizatorom drugiej edycji akcji „Dziewczyny na Politechniki” w 15 politechnikach, którzy przyjęli główny ciężar jej przygotowania i przeprowadzenia. Waldemar Siwiński, prezes Fundacji Edukacyjnej „Perspektywy”, pełen uznania dla sprawnej organizacji akcji, w tym atrakcyjnego i bardzo zróżnicowanego przebiegu Dnia Otwartego Tylko Dla Dziewczyn (23 kwietnia), w którym w całym kraju uczestniczyło prawie 6 tys. dziewczyn, dziękował pełnomocnikom za jej przygotowanie, które wymagało kilkumiesięcznego działania.

- „To, że akcja tak szeroko zaistniała w mediach, że udało się dotrzeć do symbolicznych dziewcząt z Sokółki i że w jednym czasie przebiegało to pospolite ruszenie dziewczyn, było możliwe dzięki uznaniu, że wspólne działanie jest potrzebne i łatwiej to zrobić pod wspólnym logiem” - mówił prezes Siwiński.

- „Pomysł chwycił, politechniki, które w zeszłym roku przystąpiły do akcji, już odnotowały kilkuprocentowy wzrost udziału dziewcząt w ogólnej liczbie studentów, średnio o około 2 proc.” - poinformowała minister nauki Bianka Siwińska, kierowniczka projektu „Dziewczyny na Politechniki”, pomysłodawczyni akcji.

Prof. dr hab. inż. Włodzimierz Kumnik, rektor Politechniki Warszawskiej, który również gościł w murach swojej uczelni organizatorów ogólnopolskiej akcji, w tym przedstawicieli kierownictwa uczelni, pełnomocników, rzeczników uczelni, powiedział: - „Jestem bardzo zainteresowany tą akcją, a zwłaszcza jej wynikami, w nadziei, że druga edycja akcji okaże się bardzo udana pod względem zwiększenia liczby dziewcząt, które rozpoczną studia politechniczne. Była to dobra okazja, żeby dziewczyny mogły poczuć zapach politechniki i przekonać się, że dzisiaj nikt od nich nie oczekuje, żeby siadały na traktory, ale przy symulatorach”.

Dzień Otwarty Tylko dla Dziewczyn na Politechnice Częstochowskiej - 23.04.2009 r.

- Od serca patronuję tej akcji - powiedziała prof. Maria Nowicka-Skowron, rektor Politechniki Częstochowskiej, która czuje się szczególnie z nią związana jako jedyna kobieta-rektor uczelni technicznej w Polsce.

W trakcie podsumowania zostały przedstawione wyniki ankiet, które wypełniały uczestniczki Dni Otwartych Tylko Dla Dziewczyn na politechnikach. Okazuje się, że większość dziewcząt dowiedziała się o akcji ze szkoły (64%), a także

z Internetu, z mediów i od znajomych. Prawie połowa uczestniczek Dnia... zainteresowała się studiami technicznymi i zauważyła korzyści studiowania na politechnice, jaką jest m.in. możliwość uzyskania dobrego zawodu. Dzień Otwarty Tylko Dla Dziewczyn uznają za interesujący i inspirujący do śmielszego wyboru studiów. W Częstochowie akcja „Dziewczyny na Politechniki” odbył się równolegle

z Dniami Otwartymi na Politechnice Częstochowskiej. Uczestniczyło w niej ok. 500 dziewcząt.

Akcja „Dziewczyny na Politechniki” odbywała się w tym roku już po raz drugi. Jej organizatorzy zapewniają, że w przyszłym roku też się odbędzie i zaskoczy jej uczestników nowymi pomysłami.

Izabela Walarowska

JAK ROZPUŚCIĆ ŁYŻECZKĘ W WODZIE?

Wiosna obfitowała w szereg imprez promocyjnych na naszej Uczelni. Warto podkreślić, że po raz pierwszy Politechnika Częstochowska wyszła poza swoje mury, by podczas Festiwalu Nauki pokazać mieszkańcom Częstochowy swoje osiągnięcia naukowe, a młodzież zachęcić do studiowania i zdobycia dyplomu inżyniera lub ekonomisty.

Obok opisanej już wcześniej akcji „Dziewczyny na Politechniki” 22 i 23 kwietnia br. odbyły się na Politechnice Częstochowskiej Dni Otwartych Drzwi. Impreza, która na stałe wpisała się do kalendarza imprez promocyjnych Uczelni, i tym razem przyciągnęła setki uczniów, poszukujących swojej drogi zawodowej. Z myślą o nich wydziały przygotowały najpierw swoje prezentacje w Klubie Politechnik, a potem młodzież udała się w mniejszych grupach na poszczególne wydziały, które przygotowały dla niej wykłady i pokazy laboratoryjne.

Dni Otwartych Drzwi na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej

Ofertę dydaktyczną i naukową Politechnika Częstochowska miała także okazję przedstawić na zorganizowanej w dniach 22-24 maja br. w III Alei NMP wystawy z okazji 100-lecia Wystawy Przemysłu i Rolnictwa w Częstochowie, którą uroczystie otworzył prezydent RP Lech Kaczyński. Była to największa w dziejach ziem zaboru rosyjskiego impreza gospodarcza, która odbywała się w Częstochowie w dniach od 5 sierpnia do 3 października 1909 r. Wystawa rozświetliła Częstochowę w całym Królestwie Polskim. Miasto, dzięki wystawie, zyskało wspaniale urządzone parki, pawilon muzealny, liczne budynki powystawowe, przyspieszony został rozwój telefonizacji i elektryfikacji. Wystawa przeszła też do historii jako manifestacja patriotyzmu Polaków, pokazując ogromny potencjał polskiego przemysłu i rolnictwa.

Dlatego wśród licznych wystawców prezentujących się na jubileuszowych obchodach wystawy nie mogło też zabraknąć Politechniki Częstochowskiej. Na marginesie warto dodać, że autorem bardzo ciekawej strony internetowej poświęconej wystawie (www.wystawa1909.pl) jest Grzegorz Czepiczek, informatyk naszej Uczelni.

Wydział Budownictwa prezentuje podczas wystawy swoją ofertę naukową i dydaktyczną

Festiwal Nauki - prorektor ds. nauki Zygmunt Nitkiewicz odpowiadał na pytania dzieci

Festiwal Nauki - doświadczenia z ciekłym azotem

Kilka dni później, to jest 29 maja br., Biuro Rzecznika Prasowego wspólnie z Działem Nauki zorganizowało na placu Biegańskiego w Częstochowie Festiwal Nauki. Po raz pierwszy Uczelnia zaprezentowała swoje osiągnięcia tak szerokiemu kręgowi odbiorców. Zainteresowaniem mieszkańców Częstochowy, przede wszystkim dzieci i młodzieży, cieszyły się pokazy doświadczeń laboratoryjnych, np. z użyciem ciekłego azotu. Wśród innych doświadczeń można było zobaczyć łyżeczkę rozpuszczającą się w wodzie, drucik z pamięcią kształtu, spadanie magnesów z różną prędkością i skraplanie gazów. Zainteresowanie widzów wzbudziło też rozpoznawanie osób z wykorzystaniem nowoczesnych systemów biometrycznych i wykorzystanie GPS do lokalizacji pojazdów.

Izabela Walarowska

NOWE LABORATORIA INSTYTUTU MASZYN TŁOKOWYCH I TECHNIKI STEROWANIA POLITECHNIKI CZĘSTOCHOWSKIEJ

W roku akademickim 2007/2008 Instytut Maszyn Tłokowych i Techniki Sterowania wzbogacił się o kilka nowoczesnych laboratoriów. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż laboratoria te powstały praktycznie bez angażowania środków własnych Uczelni. Najnowocześniejszym z nich, zbudowanym praktycznie od podstaw, jest Laboratorium badania silników spalinowych. Laboratorium to powstało dzięki dotacji aparaturowej z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Warszawie uzupełnionej dotacją z Funduszu Rozwoju Kadry PCz. Znaczącą rolę w powstaniu tego laboratorium odegrał sponsor zewnętrzny, tj. firma ENERGMONTAŻ-PÓLNOC BELCHATÓW Sp. z o.o., który nieodpłatnie wykonał całkowitą adaptację dwóch pomieszczeń IMTiTS (pomieszczenia hamulca silnikowego i sterowni), w których zlokalizowane zostało nowo powstałe laboratorium. Laboratorium badania silników spalinowych wyposażono w hamulec wiroprądowy typ W230 firmy SCHENCK z kompletnym układem sterowania programowanego, sterownikiem do przepustnicy silnika oraz z układem kalibracji, a także z najnowszym systemem automatyzacji badań silnika spalinowego oraz ich wizualizacji STARS ENGINE LITE japońskiej firmy HORIBA.

Hamulec elektrowirowy z układem programowalnego sterowania zarówno hamulca, jak i przepustnicy silnika spalinowego umożliwia realizację badania silnika spalinowego w niustalonych stanach pracy występujących m.in. w testach toksyczności spalin. Laboratorium z tym hamulcem w sposób znaczący unowocześniło bazę naukowo-badawczą i dydaktyczną Instytutu. Hamulec elektrowirowy wykorzystywany jest do realizacji prac naukowo-badawczych w ramach badań statutowych, grantów badawczych oraz prac doktorskich i habilitacyjnych z zakresu silników spalinowych.

Ten sam sponsor wykonał także od podstaw adaptację pomieszczenia nieużywanej stacji transformatorowej, w którym zlokalizowano nowe Laboratorium gazowych zespołów kogeneracyjnych, w którym aktualnie w ramach rozwojowe-

go projektu badawczego realizowane są prace dotyczące zgazowania osuszonego osadu ściekowego i wykorzystania pozyskanego gazu generatorowego do zasilania zespołu prądotwórczego napędzanego doładowanym silnikiem tłokowym.

Pomieszczenie sterowni Laboratorium badania silników spalinowych Instytutu Maszyn Tłokowych i Techniki Sterowania Politechniki Częstochowskiej - widoczna szafa sterownicza z modułami systemu sterowania programowalnego hamulca wiroprądowego SCHENCK W230 oraz modulem systemu automatyzacji badań silnika spalinowego STARS LITE

Uzupełnieniem tegorocznych działań Instytutu Maszyn Tłokowych i Techniki Sterowania służących wzbogaceniu i unowocześnieniu bazy dydaktycznej jest także nieodpłatne pozyskanie z General Motors Manufacturing Poland Sp. z o.o. w Gliwicach najnowszego z produkowanych tam samochodów osobowych - OPLA ASTRA III Sedan (wyposażonego w doładowany silnik wysokoprężny z instalacją Common Rail) przeznaczonego wyłącznie do zajęć dydaktycznych.

Mgr inż. Michał Smereka z IMTiTS PCz podczas zajęć dydaktycznych ze studentami specjalności samochodu przy samochodzie OPEL ASTRA III Sedan

Dr inż. Michał Gruca i dr inż. Arkadiusz Jamrozik z IMTiTS PCz podczas badań drgań i hałasu silnika spalinowego z wykorzystaniem systemu PULSE w Laboratorium badania silników spalinowych

Dzięki uzyskanej także z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Warszawie dotacji aparaturowej zakupiono nowoczesny system PULSE 3560-B-130 wraz z miernikiem poziomu natężenia dźwięku 2250 duńskiej firmy Brüel & Kjær. Ten nowoczesny pięciokanałowy system umożliwiający pomiar i rejestrację trzech składowych drgań oraz pomiar poziomu dźwięku i wszechstronną analizę zmierzonych wartości jest wykorzystywany m.in. do pomiaru i analizy drgań silnika w nowo uruchomionym laboratorium.

Dyrekcja Instytutu Maszyn Tłokowych i Techniki Sterowania dziękuje wszystkim sponsorom:

- Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Warszawie;
- władzom Politechniki Częstochowskiej;
- ENERGMONTAŻ-PÓŁNOC BĘŁCHATÓW Sp. z o.o.;

– General Motors Manufacturing Poland Sp. z o.o. w Gliwicach;

który swoim wkładem umożliwili tak znaczące wzbogacenie bazy laboratoryjnej Instytutu.

Szczególne wyrazy podziękowania dyrekcja IMTiTS PCz składa Zarządowi ENERGMONTAŻ-PÓŁNOC BĘŁCHATÓW Sp. z o.o. w osobach prezesa Zarządu - mgra inż. Jerzego CHRUŚCIELA i dyrektora ds. produkcji i marketingu - mgra inż. Tadeusza GŁOWACKIEGO - absolwentów Wydziału Budowy Maszyn Politechniki Częstochowskiej z roku 1975, którzy o swojej Uczelni pamiętają i ją wspomagają.

dr inż. Adam Dużyński
adiunkt w IMTiTS PCz

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
"Zwiększenie liczby absolwentów Politechniki Częstochowskiej na kierunkach technicznych, przyrodniczych i matematycznych"
Numer wniosku: POKL.04.01.02-00-128/09

INŻYNIER NA ZAMÓWIENIE

Strategiczną rolę w rozwoju konkurencyjności i innowacyjności polskiej gospodarki odgrywają absolwenci kierunków technicznych, matematycznych i przyrodniczych, mający kluczowe znaczenie dla gospodarki opartej na wiedzy. Projekt „Zwiększenie liczby absolwentów Politechniki Częstochowskiej na kierunkach technicznych, przyrodniczych i matematycznych” jest odpowiedzią na następujące problemy:

- mała popularność kierunków matematyczno-przyrodniczych i technicznych wśród młodzieży, nieadekwatna do zapotrzebowania rynku pracy. Według danych GUS na 30 listopada 2005 r. liczba studentów ww. kierunków wynosiła 19,3% ogółu studentów (w tym liczba kobiet 29,4%);
- dotychczasowa oferta uczelni jest niewystarczająco atrakcyjna i niedostosowana do wymogów współczesnego rynku pracy i rozwijającej się gospodarki;
- „niż demograficzny”, który w ciągu najbliższych lat trafi do uczelni wyższych oraz odpływ studentów do większych niż Częstochowa ośrodków akademickich;

– niski poziom przygotowania maturzystów z zakresu matematyki i fizyki, a co za tym idzie - studentów pierwszych lat studiów.

Celem głównym projektu jest zwiększenie liczby absolwentów Politechniki Częstochowskiej i dostosowanie ich kwalifikacji do potrzeb rozwijającego się rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy. Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- zwiększenie o ponad 10% naboru na kierunki zamawiane,
- podnoszenie umiejętności studentów z zakresu matematyki i fizyki stanowiących podstawę na studiach technicznych,
- zwiększenie zainteresowania absolwentów szkół średnich podejmowaniem studiów na PCz poprzez ofertę dodatkowych atrakcyjnych stypendiów,
- rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej PCz poprzez rozwój kształcenia w języku angielskim,
- promocję nauk ścisłych poprzez podnoszenie świadomości o ich znaczeniu w rozwoju gospodarki opartej na wiedzy,

- dostosowywanie ścieżek dydaktycznych do oczekiwań pracodawców,
- skierowanie zainteresowania studentów na innowacyjne branże gospodarki poprzez wzmocnienie powiązań PCz z przedsiębiorcami,
- dostarczenie studentom narzędzi i umiejętności umożliwiających im sprawniejsze poruszanie się na rynku pracy,
- zwiększenie udziału i podwyższenie jakości staży i praktyk w ścieżce dydaktycznej,
- wzmocnienie potencjału dydaktycznego PCz poprzez rozbudowę bazy laboratoryjnej.

Istotnym problemem Politechniki Częstochowskiej jest ucieczka ambitnych absolwentów szkół średnich na studia do dużych ośrodków akademickich. Oferta dodatkowych stypendiów dla znacznej części nowo przyjętych studentów winna część z nich przekonać do podjęcia studiów w Częstochowie.

Celem projektu jest zwiększenie liczby absolwentów Politechniki Częstochowskiej na kierunkach technicznych. Najistotniejszym celem szczegółowym jest przyjęcie na I rok studiów na 7 kierunków zamawianych zwiększonej o 15% liczby studentów w stosunku do liczby bazowej, tj. stanu na dzień 30.11.2007 r. (512 studentów). Dlatego tak ważne jest, że już drugi rok z rzędu Politechnika Częstochowska znalazła się w gronie uczelni wyższych, które otrzymają z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego środki na kształcenie zamawiane na kierunkach technicznych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, priorytet IV „Szkolnictwo wyższe i nauka”, działanie 4.1 „Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy”.

Oferta Politechniki Częstochowskiej na kształcenie zamawiane dotyczy następujących kierunków studiów stacjonarnych I stopnia:

Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki:

- informatyka - 179 studentów objętych wsparciem (w tym 60 stypendystów)
- matematyka - 26 studentów objętych wsparciem (w tym 13 stypendystów)
- mechanika i budowa maszyn - 81 studentów objętych wsparciem (w tym 35 stypendystów)

Wydział Budownictwa:

- budownictwo - 176 studentów objętych wsparciem (w tym 60 stypendystów)

Wydział Elektryczny:

- informatyka - 62 studentów objętych wsparciem (w tym 25 stypendystów)

Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej:

- fizyka techniczna - 16 studentów objętych wsparciem (w tym 8 stypendystów)

- inżynieria materiałowa - 49 studentów objętych wsparciem (w tym 20 stypendystów)

Stypendiści na kierunkach zamawianych będą dostawać wysokie stypendia - do 1000 zł przez 9 miesięcy roku akademickiego przez okres trzech lat. Na pierwszym roku studenci objęci wsparciem stypendialnym będą wybierani na podstawie wskaźnika rekrutacyjnego określonego w Uchwale nr 244/2008 Senatu PCz w sprawie warunków i trybu rekrutacji w roku akademickim 2009/2010. Warto nadmienić, iż oferowane stypendia są dodatkową formą wsparcia finansowego studentów poza istniejącymi programami stypendialnymi na Uczelni.

W ramach kierunków zamawianych studentom dodatkowo oferowane będą:

- wysokie dodatkowe stypendia (do 1000 zł)
- zajęcia wyrównawcze z matematyki i fizyki,
- roczny kurs technicznego języka angielskiego,
- liczne zajęcia fakultatywne,
- wykłady zagranicznych i krajowych profesorów wizytujących,
- wykłady zamawiane z przemysłu zagranicznego i krajowego,
- kursy doradztwa zawodowego,
- możliwość uzyskania certyfikatów technicznych,
- uczestnictwo w praktykach przemysłowych,
- udział w wizytach studyjnych w zakładach pracy gospodarki opartej na wiedzy.

Wszystkie oferowane dodatkowe zajęcia będą bezpłatne i fakultatywne (nieobowiązkowe).

Kryteria rekrutacji na zamawiane kierunki kształcenia są identyczne jak dla innych kierunków z tą tylko różnicą, że

kandydat składa w odpowiedniej Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej „Deklarację gotowości przystąpienia do postępowania kwalifikacyjnego w ramach kształcenia zamawianego na kierunku studiów”. Nowością jest natomiast to, że ze stypendiów mają szansę skorzystać także te osoby, które studiują na innych kierunkach i nie muszą to być ich pierwsze studia. W ubiegłym roku studia na kierunkach zamawianych mogli odbywać tylko ci studenci, dla których studia na kierunku zamawianym były wyłącznie pierwszymi rozpoczętymi studiami.

Przewidywany budżet projektu dla Politechniki Częstochowskiej wynosi 9 803 015,41 zł, w tym 5 984 000,00 zł stypendia dla studentów.

REZULTATY PROJEKTU:

- objęcie programem wsparcia 7 kierunków zamawianych, zaliczanych do kierunków strategicznych gospodarki opartej na wiedzy
- przyjęcie na I rok studiów kierunków zamawianych zwiększonej liczby studentów o ponad 10% (dokładnie 15%)
- liczba studentów otrzymujących dodatkowe stypendia - 221
- liczba uczestników zajęć wyrównawczych z matematyki i fizyki - 77
- liczba studentów uczestniczących w kursie technicznego języka angielskiego - 300
- liczba uczestników zajęć fakultatywnych - 300
- liczba słuchaczy wykładów zagranicznych profesorów wizytujących - 230
- liczba słuchaczy wykładów krajowych profesorów wizytujących - 266
- liczba uczestników wykładów zamawianych z przemysłu krajowego - 200
- liczba uczestników kursu doradztwa zawodowego - 250
- liczba uczestników wykładów zamawianych z przemysłu zagranicznego - 50
- liczba studentów, którzy uzyskali certyfikaty techniczne - 23
- liczba uczestników praktyk przemysłowych - 248
- liczba studentów, którzy wzięli udział w wizytach studyjnych w zakładach pracy opartych na wiedzy - 130
- zwiększenie o 10% liczby studentów zaliczających 1 rok studiów.
- zwiększenie wiedzy z zakresu nauk ścisłych wśród studentów,
- podniesienie poziomu znajomości technicznego jęz. angielskiego,
- zwiększenie umiejętności praktycznych studentów i absolwentów oraz ich wartości na rynku pracy,
- podniesienie potencjału dydaktycznego uczelni,
- rozszerzenie współpracy z zakładami przemysłowymi z regionu, lecz również z dalszych okolic, np. z zakładami Doliny Lotniczej,
- poprawa wizerunku nauk technicznych i przyrodniczych w społeczeństwie.

*dr inż. Dariusz Asendrych
Izabela Walarowska*

PODNIESIENIE JAKOŚCI I ATRAKCYJNOŚCI KSZTAŁCENIA NA WYDZIALE INŻYNIERII I OCHRONY ŚRODOWISKA

„Podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia poprzez zwiększenie oferty i efektywności procesu dydaktycznego oraz podwyższenie potencjału infrastrukturalnego Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska”

Projekt został zrealizowany przy wsparciu udzielonym przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię, poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego

Numer Umowy: FSS/2009/II/D5/0038/U/0001

Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska pozyskał środki na realizację projektu „Podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia poprzez zwiększenie oferty edukacyjnej i efektywności procesu dydaktycznego oraz podwyższenie potencjału infrastrukturalnego Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska” z Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego. Projekt realizowany będzie w partnerstwie z Norwegian Institute for Air Research z Norwegii. Kierownikiem projektu jest dziekan Wydziału prof. dr hab. inż. Wojciech Nowak, a koordynatorem ds. finansowych mgr inż. Katarzyna Malmur.

Projekt został złożony w ramach III naboru Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego - działanie V: Rozwój Polskich Uczelni. Na konkurs złożono 89 wniosków, z czego 16 zatwierdzono do dofinansowania. Projekt Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska znalazł się na 6 pozycji i jest drugim pod względem wielkości dofinansowania.

Kwota dofinansowania projektu z Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego wynosi 714 382 PLN. Projekt realizowany będzie od 1 lipca 2009 r. do 31 października 2011 r.

Naczelnym celem projektu jest poprawa oferty infrastrukturalnej i edukacyjnej oraz jakości kształcenia na Wydziale Inżynierii i Ochrony Środowiska poprzez:

- ⇒ zakup nowoczesnego systemu umożliwiającego studentom lepsze przygotowywanie się do zajęć poprzez samodzielne wykonywanie wydruków, skanów i kopii materiałów dydaktycznych w automatycznych centrach zlokalizowanych na terenie Wydziału,
- ⇒ uruchomienie specjalności toksykologia i biomonitoring środowiska;
- ⇒ wprowadzenie na każdej specjalności na Wydziale wykładów w języku angielskim;
- ⇒ wprowadzenie specjalistycznych kursów komunikacji naukowej dla doktorantów z wykładowym językiem angielskim;
- ⇒ przeprowadzenie kursów doskonalenia jakości kształcenia dla kadry naukowo-dydaktycznej;
- ⇒ kurs języka angielskiego dla pracowników Wydziału.

Projekt przyczyni się do poprawy jakości kształcenia oraz sprawności organizacyjnej na Wydziale. Mając na uwadze dobro studentów i wychodząc naprzeciw ich zapotrzebowa-

niom, zostanie zorganizowane bezobsługowe centrum wydruków. Będzie to innowacyjny system pozwalający studentom na samodzielne wykonywanie wydruków, skanów, kopii materiałów dydaktycznych, umieszczonych na serwerze obsługującym system. W skład Centrum wchodzić będą kioski internetowe oraz „wplatomaty”, dzięki którym studenci będą mogli zarządzać swoimi środkami.

Politechnika Częstochowska będzie drugą uczelnią w Polsce (po Politechnice Wrocławskiej) posiadającą tego typu centrum wydruków dla studentów. Zakupiony w ramach projektu sprzęt pomoże studentom efektywniej uczestniczyć w zajęciach.

Koncepcja utworzenia specjalności toksykologia i biomonitoring środowiska jest odpowiedzią na poszukiwania specjalistów w tej dziedzinie na rynku pracy. W Polsce jest niewiele uczelni kształcących studentów w zakresie ekotoksykologii i biomonitoringu. Utworzenie nowej specjalności pozwoli studentom zapoznać się z metodami biotechnologicznymi oraz współczesną analityką chemiczną, a także zwiększy umiejętności praktyczne absolwentów, a tym samym podniesie ich wartość na rynku pracy.

Prowadzenie zajęć w języku angielskim przez pracowników Wydziału i instytucji partnerskiej pozwoli na pogłębienie znajomości języka w zakresie terminologii specjalistycznej i posługiwanie się nim w pracy naukowej.

W ramach działania dotyczącego kursów doskonalenia jakości kształcenia dla kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału planowany jest cykl szkoleń w celu rozwinięcia ich kompetencji w zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych ze studentami, w oparciu o nowoczesne metody przyswajania wiedzy. Szkolenia będą się składać z powiązanych ze sobą merytorycznie sesji szkoleniowych o charakterze warsztatowym. Treści szkolenia będą przedmiotem ćwiczeń praktycznych. Ostatnia sesja zostanie poświęcona na prezentację przez uczestników fragmentu wykładu lub innych zajęć poprowadzonych zgodnie z poznanymi metodami.

Więcej informacji na stronie www.fss.org.pl

mgr inż. Katarzyna Malmur

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

CZŁOWIEK - NAJLEPSZA INWESTYCJA

W maju 2009 roku na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej rozpoczęła się realizacja projektu pt.

Inżynier Przyszłości
– badania i analizy kierunków
rozwoju kadr inżynierskich
w perspektywie zmian w strukturze gospodarki
województwa śląskiego

nr WND-POKL.08.01.02-24-002/08, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem projektu jest wsparcie monitorowania i adaptacyjności kadr inżynierskich województwa śląskiego poprzez badania i analizy kierunków rozwoju tych kadr w perspektywie zmian zachodzących w strukturze gospodarki.

Uzasadnieniem realizacji celu projektu jest niedostateczne dostosowanie zasobów kadry inżynierskiej do potrzeb przedsiębiorstw. Dotychczasowa podaż inżynierów, często niedopasowana do potrzeb przedsiębiorstw, może skutkować pogłębiającym się niedostosowaniem profilu kadr inżynierskich do wymogów niektórych branż, szczególnie branż wzrostowych (zaawansowane przetwórstwo przemysłowe, informatyka, automatyka i robotyka, telekomunikacja, elektronika, farmacja, inżynieria materiałowa, biotechnologia, technologia ochrony środowiska), które stanowią siłę sprawczą transformacji gospodarki opartej na przemyśle ciężkim w gospodarkę opartą na wiedzy.

Działania przewidziane w projekcie koncentrują się przede wszystkim na:

- identyfikacji i charakterystyce branż wzrostowych odpowiedzialnych za transformację gospodarki województwa śląskiego,
- kompleksowej diagnozie rynku pracy dla inżynierów, szczególnie identyfikacji luk kompetencyjnych i przyszłych specjalizacji w perspektywie zmian gospodarczych w subregionach,
- upowszechnianiu wyników badań i analiz wśród regionalnych interesariuszy odpowiedzialnych za tworzenie i wdrażanie Strategii Rozwoju i RIS-Silesia,
- prognozowaniu zmian w strukturze popytu na kadry inżynierskie w branżach wzrostowych,
- podniesieniu świadomości kandydatów na studia odnośnie do wyboru ścieżki kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy dla inżynierów,
- zwiększeniu zdolności adaptacyjnych systemu kształcenia inżynierów do oczekiwań pracodawców.

Jako podstawowe rezultaty projektu można wskazać:

- analizę zmian w strukturze gospodarki województwa śląskiego,

- diagnozę rynku pracy dla kadr inżynierskich,
- prognozę zmian w strukturze popytu na kadry inżynierskie,
- *Przewodnik inżyniera* dla studentów i kandydatów na studia,
- publikację książkową i biuletyn prezentujący syntetyczne wyniki badań,
- udoskonalony program kształcenia na Politechnice Częstochowskiej.

Analiza zmian w strukturze gospodarki województwa śląskiego dotyczy przede wszystkim identyfikacji i charakterystyki branż wzrostowych o wysokim potencjale innowacyjnym oraz oceny ich znaczenia dla przyszłego rozwoju regionu.

Zakres merytoryczny diagnozy rynku pracy dla kadr inżynierskich w czterech subregionach zostanie ukierunkowany na strukturę jakościową kadr inżynierskich, identyfikację luk kompetencyjnych, strukturę popytu na inżynierów, aktualne i oczekiwane potrzeby pracodawców, analizę zbieżności oferty edukacyjnej politechnik z oczekiwaniami przedsiębiorców i analizę ofert pracy dla inżynierów.

W wyniku prognozy zmian w strukturze popytu na kadry inżynierskie zostanie opracowana charakterystyka sylwetki Inżyniera Przyszłości - portfel kluczowych kompetencji gwarantujących zatrudnienie oraz rekomendacje dla politechnik i władz regionalnych.

Opracowany *Przewodnik inżyniera* dla studentów i kandydatów na studia stanowić będzie praktyczne narzędzie podnoszenia świadomości obecnych i przyszłych studentów politechnik w zakresie możliwości kształcenia i perspektywy rozwoju kariery zawodowej zgodnie z trendami zmian na rynku.

więcej informacji:

www.zim.pcz.pl/inzynierprzyszlosci

BIURO PROJEKTU

Politechnika Częstochowska

Wydział Zarządzania
pokój 104

al. Armii Krajowej 19 B

42-200 Częstochowa

e-mail: inzynierprzyszlosci@zim.pcz.pl

dr inż. Aneta Pachura
kierownik projektu

MAGISTER NA MEDAL

Sukcesem naszych studentów: Grzegorza Kondory, Wojciecha Stępnia i Przemysława Siewiora zakończył się finał III Ogólnopolskiego Konkursu Prac Magisterskich dotyczących zastosowania nowoczesnych metod obliczeniowych mechaniki płynów.

Celem konkursu, który odbył się 16 kwietnia w Politechnice Śląskiej, jest promocja osiągnięć studentów w zakresie zastosowań technik obliczeniowych w szeroko rozumianej technice cieplnej. Zastosowanie współczesnych technik obliczeniowych pozwala na znaczące zmniejszenie kosztów wytwarzania nowych produktów oraz skrócenie czasu przygotowania procesu technologicznego. Wraz z upowszechnianiem się komercyjnego oprogramowania w przemyśle umiejętność posługiwania się tymi narzędziami jest coraz bardziej poszukiwaną cechą zatrudnianych pracowników.

Dzięki obecności w jury konkursu przedstawicieli przemysłu i firm softwarowych informacje o najlepszych pracach i ich autorach docierają do potencjalnych pracodawców.

Konkurs zorganizowany został przez:

- Instytut Techniki Ciepłej Politechniki Śląskiej
- Centrum Doskonałości Unii Europejskiej OPTI_ENERGY Optimization, Simulation and Environmental Impact of Energy Systems and Processes we współpracy z następującymi firmami, które ufundowały nagrody:
- Engineering Design Center - Instytut Lotnictwa/GE
- MESco przedstawiciel firmy ANSYS
- SymKom przedstawiciel firmy FLUENT Inc

Na konkurs zgłoszono 19 prac ze wszystkich krajowych uczelni technicznych kształcących inżynierów w zakresie wykorzystania narzędzi informatycznych w projektowaniu procesów cieplnych. Jury konkursu obradujące pod przewodnictwem prof. Ryszarda Białeckiego z Politechniki Śląskiej wyłoniło 8 finalistów i wśród nich znalazły się wszystkie trzy prace magisterskie zgłoszone przez absolwentów Instytutu Maszyn Ciepłych Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki PCz.

W dniu 16 kwietnia 2009 roku w Instytucie Techniki Ciepłej Politechniki Śląskiej w Gliwicach jury Konkursu wysłuchało kolejno prezentacji przedstawionych przez wybranych w poprzednim etapie konkursu finalistów. Jury podkreśliło nie tylko niezwykle wysoki poziom merytoryczny wszystkich finałowych prac, ale także bardzo interesujący sposób ich prezentacji. W wyniku obrad jury konkursu laureatami zostali:

- Dwa pierwsze miejsca:
 - o **mgr inż. Grzegorz Kondora (Politechnika Częstochowska)**
 - o mgr inż. Paweł Kozołub (Politechnika Śląska)
- Drugie miejsce:
 - o mgr inż. Tomasz Rurański (Politechnika Śląska)
- Trzecie miejsce:
 - o **mgr inż. Wojciech Stępień (Politechnika Częstochowska)**
- Wyróżnienia:
 - o mgr inż. Tomasz Fafiński (Wojskowa Akademia Techniczna)
 - o mgr inż. Paweł Kuczmierczyk (Politechnika Śląska)

- o mgr inż. Łukasz Pluta (Politechnika Śląska)
- o **mgr inż. Przemysław Siewior (Politechnika Częstochowska)**

Wyniki Konkursu są dużym sukcesem absolwentów Politechniki Częstochowskiej i świadczą o wysokim poziomie nauczania w Politechnice. Prace magisterskie Grzegorza Kondory i Przemysława Siewiora dotyczyły modelowania procesów tworzenia masy papierniczej, a ich promotorem był dr inż. Dariusz Asendrych z Instytutu Maszyn Ciepłych. Praca Wojciecha Stępnia dotyczyła wymiany ciepła w przepływie oscylacyjnym i jej promotorem był prof. Andrzej Bogusławski, dyrektor Instytutu Maszyn Ciepłych. Mgr Grzegorz Kondora jest doktorantem w Instytucie Maszyn Ciepłych.

- W semestrze letnim roku akademickiego 2008/2009 spędziłem 3 miesiące na stażu naukowym na uniwersytecie w Kuopio, w Finlandii. Pobyt ten zaproponowany został przez prof. Jari'ego Hämmäläinena z jednostki Paper Physics Group z ww. uniwersytetu - wspomina mgr Grzegorz Kondora. - Jednostka ta jest jednym z wiodących ośrodków w zakresie modelowania numerycznego przepływu zawiesiny włóknistej, a jej dyrektor uznanym w świecie ekspertem z tej dziedziny. Tematyka mojej rozprawy doktorskiej jest ściśle powiązana z zagadnieniami, którymi zajmuje się prof. Hämmäläinen. W czasie pobytu w Kuopio byłem członkiem komitetu organizacyjnego światowej konferencji „Papermaking Research Symposium”, która odbyła się w dniach 1-4 czerwca 2009 roku w Kuopio.

Mgr inż. Grzegorz Kondora

Mgr Wojciech Stępień pracuje w firmie TERMALL w Belchatowie i zajmuje się rozruchem nowoczesnych kotłów w rafinerii w Chorwacji, natomiast mgr Przemysław Siewior pracuje w biurze projektowym firmy RAFAKO, otwartym niedawno na terenie Parku Technologicznego w Częstochowie.

prof. Stanisław Drobnik
Instytut Maszyn Ciepłych

ZŁOTY JUBILEUSZ

Obchody Złotego Jubileuszu trwały we wszystkich Komitetach Lokalnych przez cały rok, jednak kulminacyjnym ich punktem była wystawa podsumowująca 50 lat działalności IAESTE Polska. Dnia 20 października 2008 roku wystawa rozpoczęła swoją wędrowkę w Rzeszowie, natomiast skończyła 5 czerwca 2009 roku w Częstochowie. Wystawa opisuje bogate doświadczenia studentów zdobyte podczas zagranicznych praktyk, a prezentowana była w największych ośrodkach akademickich w Polsce (w 12 miastach).

W Częstochowie oficjalne otwarcie wystawy rozpoczęło się 28 maja 2009 roku w sali nr 9 w Akademickim Centrum Kultury i Sportu w Klubie Politechnik. Zaproszone zostały

władze Uczelni, wydziałów, przedstawiciele współpracujących firm oraz studenci. Wystawę rozpoczęło przemówienie przewodniczącej Kingi Majchrzak i opiekuna dra hab. inż. Józefa Jasińskiego prof. PCz z Komitetu Lokalnego IAESTE Częstochowa. Po przywitaniu gości wysłuchaliśmy wspomnień z odbytych praktyk przez prorektora ds. rozwoju Jacka Przybylskiego, dra hab. inż. Józefa Jasińskiego prof. PCz i studentów Politechniki Częstochowskiej. Po obejrzeniu wystawy na gości czekał skromny poczęstunek.

Kinga Majchrzak

Absolwent Roku 2008

Kolejna edycja Wielkiej Gali „Absolwent Roku 2008” odbyła się 24 kwietnia 2009 r. w Teatrze im. A. Mickiewicza w Częstochowie. Przedstawieni zostali tegoroczni nominowani i ogłoszony został zwycięzca konkursu, który otrzymał statuetkę i pamiątkową skórę. W przerwie była możliwość rozmów i spotkań w gronie przyjaciół w foyer teatru przy lampce szampana. Zebrani goście dobrze bawili się na koncercie zespołu „Żuki” przy starych beatlesowskich przebojach.

W konkursie „Absolwent Roku 2008” nominowanymi do nagrody zostali:

Zbigniew Barela (Wydział Budowy Maszyn, 1977), prezes Zarządu, dyrektor naczelny Elmen Sp. z o.o. Rogowiec

Andrzej Durlik (Wydział Budowy Maszyn, 1970), prezes Zarządu, dyrektor Spółki Mostostal Zabrze Zakład Produkcji Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych Sp. z o.o.

Zofia Dziewiątkowska (Wydział Metalurgiczny, 1981), współwłaściciel firmy Adamigo w Częstochowie

Adam Dziewiątkowski (Wydział Metalurgiczny, 1979), współwłaściciel firmy Adamigo w Częstochowie

Janusz Kocłęga (Wydział Metalurgiczny, 1978), współwłaściciel firmy Konsorcjum Stali S.A. Zawiercie

Henryk Łukasik (Wydział Metalurgiczny, 1974), właściciel FPHU Stal-Mot w Siewierzu

Grzegorz Paluch (Wydział Metalurgiczny, 1989), prezes Zarządu, dyrektor Generalny Lubuskich Zakładów Termotechnicznych „ELTERMA” S.A. w Świebodzinie

Janusz Kocłęga Jolanta Sacharczuk Andrzej Pluta

Andrzej Pluta (Wydział Metalurgiczny, 1975), prezes Przedsiębiorstwa Wielobranżowego POL-REM sp. z o.o. Myszków

Maciej Radziejowski (Wydział Budowy Maszyn, 1984), współwłaściciel PPHU Index w Częstochowie

Jolanta Sacharczuk (Wydział Metalurgiczny, 1979), dyrektor Technicznych Zakładów Naukowych w Częstochowie

*Absolwent 60-lecia
Zbigniew Jakubas*

Zwycięzcą konkursu został **Janusz Kocłęga**. Kapituła postanowiła przyznać dodatkową nagrodę Absolwent 60-lecia Politechniki Częstochowskiej. Otrzymał ją **Zbigniew Jakubas**. W tym jubileuszowym dla Uczelni roku, uznając wyjątkowe osiągnięcia kandydatów, kapituła postanowiła przyznać także srebrną i brązową statuetkę. Otrzymali ją: **Jolanta Sacharczuk** i **Andrzej Pluta**. W godzinach wieczornych odbył się Wielki Jubileuszowy Bal Absolwenta w sali restauracji Astoria.

mgr inż. Katarzyna Kalużko

XI Turystyczny Rajd Samochodowy PCz

Jak co roku, od wielu lat, Stowarzyszenie Wychowanków PCz pod patronatem JM Rektor Marii Nowickiej-Skowron zorganizowało Turystyczny Rajd Samochodowy o Puchar Prezesa Polskiego Związku Motorowego.

*JM Rektor Maria Nowicka-Skowron
wśród zwycięzców rajdu*

Z tej okazji nagrody ufundował pan Stanisław Reterski - wiceprezes ZG PZMot z Warszawy oraz sponsor Marek Wróblewski, prezes firmy Marek. Rajd odbył się po pięknych zakątkach Jury. Start nastąpił o godz. 9.00 z parkingu przy firmie Marek w Częstochowie. Komandorem rajdu była tradycyjnie Bożena Serafińska ze Studium WF PCz.

Wystartowały 23 załogi. Wszystkie dojechały do mety w Piasku do restauracji „Mały Dworek”. W jego gościnnych progach czekały nagrody oraz grill. Na mecie zmęczeni uczestnicy mogli posilić się smacznymi staropolskimi potrawami oraz odpocząć w pięknej scenerii ogrodu „Hotelik za miastem”. Sponsorem wspaniałego poczęstunku dla zawodników był pan Marek Wróblewski.

Uczestnicy Rajdu jechali w kapeluszach, które dostarczył sponsor: firma „Kaszkiet”.

Zacięta walka o puchar wyłoniła zwycięzców:

I miejsce - Wojciech Maniuk, Krystian Majer, załoga nr 10

II miejsce - Agnieszka Bala, Patryk Litwiniak, załoga nr 8

III miejsce - Ewa i Marek Mieszkowscy, załoga nr 21

IV miejsce - Dariusz i Marek Czaja, załoga nr 12

„Hotelik za Miastem” w miejscowości Piasek k. Lublińca przy ul. Szkolnej 3 jest pięknie położonym miejscem, gdzie można zjeść staropolskie dania i odpocząć nad stawem wśród jurajskiej przyrody.

mgr inż. Katarzyna Kalużko

Studenci z Uniwersytetu Architektury i Budownictwa w Sankt Petersburgu na Wydziale Budownictwa

W marcu 2009 r. w Politechnice Częstochowskiej przebywała delegacja z Państwowego Uniwersytetu Architektury i Budownictwa w Sankt Petersburgu. Goście odwiedzili swojego bezpośredniego partnera, tj. Wydział Budownictwa, gdzie przedstawili efekty współpracy wynikającej z treści umowy dwustronnej pomiędzy naszymi uczelniami, a także realizowanych umów międzynarodowych. Zadania obejmowały lata 2000-2009. Efektem współpracy Wydziału Budownictwa i Katedry Maszyn i Urządzeń Technologicznych Instytutu Budowy Dróg i Mostów w Sankt Petersburgu było wydanie drukiem trzech podręczników akademickich oraz zwartych opracowań w postaci materiałów pokonferencyjnych. Delegacja przy udziale koordynatorów umów dwustronnych i międzyrządowych podsumowała uczestnictwo w organizowanych przez strony konferencjach i seminariach naukowych.

Podpisanie programu umowy, od lewej: prof. dr hab. inż. Lucjan Kurzak, rektor Maria Nowicka-Skowron, prof. dr hab. inż. Aleksander Wichrow, prof. dr hab. inż. Sergiej Jevtiukov, prof. dr hab. inż. Jarosław Rajczyk

W czasie wizyty rektor PCz Maria Nowicka-Skowron oraz prof. dr hab. inż. Aleksander Wichrow podpisali program do umowy o współpracy na lata 2009-2011. W ramach tego programu na zasadach wzajemności już w tym roku odbywały się dwutygodniowe praktyki studentów z Wydziału Budownictwa Politechniki Częstochowskiej oraz studentów z Uniwersytetu Architektury i Budownictwa w Sankt Petersburgu.

Studenci z naszego Wydziału w czasie dwutygodniowej praktyki, która odbywała się w drugiej połowie maja, mieli możliwość zapoznania się z wyjątkowym miastem, jakim jest Sankt Petersburg, jego przebogatymi zabytkami i niepowtarzalną architekturą.

Odwiedzili wiele miejsc niosących ślady polskości. Odwiedzili także wiele placów budów, przy czym

do najważniejszych zaliczają pobyt na budowie obwodnicy miasta oraz niedawno zakończonej budowie wału przeciwpowodziowego na zalewie fińskim nazywanego „Dambą”.

Na przełomie czerwca i lipca gościliśmy studentów Petersburskiego Uniwersytetu Architektury i Budownictwa. Był to bardzo intensywny czas, zarówno dla naszych gości, jak również dla gospodarzy.

Studenci polscy i rosyjscy w carskiej rezydencji Peterhof (maj 2009 r.)

W trakcie pobytu studentów z Petersburskiego Uniwersytetu Architektury goście wspólnie z naszymi studentami zwiedzali Politechnikę Częstochowską, w tym bibliotekę, laboratoria Wydziału, obiekty sportowe uczelniane i miejskie. Rozegrali również mecze w siatkówkę pomiędzy naszymi uczelniami. Ponadto zwiedzaliśmy klasztor jasnógórski i wspólnie zapaliliśmy znicze na grobie żołnierzy, którzy zginęli w czasie drugiej wojny światowej, a pochowani są na cmentarzu Kule w Częstochowie. Zwiedzano budowę Galerii Jurajskiej oraz budowę przy rekonstrukcji zamku w Bobolicach, który zrobił na naszych gościach duże wrażenie.

Udało nam się przy życzliwości władz Uczelni i Wydziału Budownictwa zorganizować wyjazd do Krakowa i Zakopanego. Niewątpliwie wymiana studentów pozwoliła nie tylko zwiększyć krąg naszych znajomych, ale pokonała wzajemne opory w komunikacji w językach polskim i rosyjskim, pozwoliła również na trening języków niemieckiego i angielskiego. Sądzymy, że ta bardzo dobra współpraca będzie kontynuowana z obopólną korzyścią dla naszych uczelni.

Katarzyna Niewiadomska

Akademia 30+ w Częstochowie

Założycielami Akademii 30+ są Fundacja dla Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Gdańska Fundacja Rozwoju im. A. Mysiora. Projekt otrzymał patronat honorowy ministra nauki i szkolnictwa wyższego, prezydenta miasta Gdańska, prezydenta miasta Sopotu, prezydenta miasta Krakowa ds. edukacji i spraw społecznych i jest realizowany w Krakowie oraz w Trójmieście.

Słuchaczem Akademii 30+ może zostać każdy, kto ukończył 30 lat i aktywnie pragnie pogłębiać lub zdobywać wiedzę z różnorodnych dziedzin nauki, kultury i sztuki. Zajęcia w Akademii 30+ przeznaczone są głównie dla osób, które po skończeniu nauki chciałyby słuchać pasjonujących wykładów pobudzających do refleksji, poszerzających wiedzę i rozwijających wyobraźnię, bądź brać udział w warsztatach organizowanych w teatrze, muzeum, planetarium.

Organizatorem Akademii 30+ w Częstochowie, trzeciego w kraju ośrodka tego typu, jest Towarzystwo Krzewienia Kultury i Edukacji OMEGA (Częstochowa, al. NMP 13, tel. 502 130 665, www.fkkieomega.pl).

Akademia 30+ w Częstochowie została objęta honorowym patronatem prezydenta miasta Częstochowy Tadeusza Wrony oraz JM Rektora Politechniki Częstochowskiej Marii Nowickiej-Skowron.

Wykład inauguracyjny działalności Akademii 30+ w Częstochowie miał miejsce 18 października 2008 roku.

W roku akademickim 2008/2009 słuchacze mogli uczestniczyć w zajęciach z różnych dziedzin, w tym: kultura i sztuka, poezja, fotografika, nauki matematyczno-przyrodnicze - ekologia, nauki humanistyczne i społeczne; neuropsychologia, socjologia oraz historia.

Zajęcia poprowadzili wykładowcy z Polskiej Akademii Nauk w Warszawie oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, a także z Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów w Warszawie.

Największym zainteresowaniem słuchaczy cieszyły się wykłady Małgorzaty Gut „Odkrywanie tajemnic ludzkiego mózgu” i „Narkotyki, praca, Internet czy seks: od czego się uzależniamy i gdzie tkwi przyczyna: w naturze czy w kulturze?” oraz Romualda Derbisa: „Szczęście w życiu ludzi biednych i bogatych”, a także Małgorzaty Pióro: „Historia jednej fotografii”.

Wykładowcy - ludzie o wyjątkowych osobowościach - prowadzą zajęcia z pasją i zaangażowaniem, dzieląc się swoją wiedzą w sposób zrozumiały dla wszystkich, niezależnie od poziomu wiedzy słuchaczy w danej dziedzinie.

Inauguracja roku akademickiego 2008/2009 w Akademii 30+ w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta Częstochowy

Najpilniejsi słuchacze Akademii 30+ uzyskali dyplomy roku akademickiego 2008/2009 oraz brali udział w losowaniu sponsorowanych nagród, a jednym ze sponsorów (dwa zaproszenia na filmy wyświetlane w czerwcu br. w DKF „Rumcajs”) było Akademickie Centrum Kultury i Sportu Politechniki Częstochowskiej.

Nowy rok akademicki w Akademii 30+ rozpoczyna się w październiku bieżącego roku. Wszystkich chętnych serdecznie zapraszamy!

dr Halina Szopa
prezes Akademii 30+ w Częstochowie

„Rumcajs” wznawia seanse

*Rektor Maria Nowicka-Skowron
zaprasza na seans filmowy*

Po kilku latach nastąpiła reaktywacja Dyskusyjnego Klubu Filmowego „Rumcajs”. Była to zasługa wielu osób, wśród których wymienić należy m.in. Janusza Kołodziejewskiego, Włodzimierza Konarskiego, Henryka Koźmińskiego, Tadeusza Stępnika i Marka Dudę.

11 maja br. wyświetlono „Lektora” w reżyserii Stephena Daldry'ego. Ta głęboko poruszająca, sugestywna i pełna nadziei opowieść o sile miłości, której akcja toczy się w latach wojny i w czasach powojennych Niemiec ze świetnymi kreacjami aktorskimi Kate Winslet i Ralpa Fiennesa, zachwyliła częstochowską publiczność i potwierdziła, że nadal będzie to klub koneserów sztuki filmowej.

IW

„Military Żak 2009”

W dniach 7-9 maja br. w Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie przeprowadzone zostały VI Ogólnopolskie Zawody Sprawnościowo-Obronne Młodzieży Akademickiej „Military Żak 2009”. W zawodach wzięło udział 12 zespołów reprezentujących uczelnie cywilne z całego kraju. Organizatorem zawodów był Departament Wychowania i Promocji Obronności MON i Wojskowa Akademia Techniczna, natomiast honorowy patronat nad zawodami sprawował minister obrony narodowej oraz minister nauki i szkolnictwa wyższego. Podczas zawodów najlepsi okazali się studenci stołecznej Akademii Wychowania Fizycznego, tuż za nimi uplasowała się drużyna Uniwersytetu Medycznego z Łodzi oraz Politechnika Częstochowska.

Politechnikę Częstochowską reprezentowali: Arkadiusz Czubek, Bartosz Makowski, Michał Poroszewski, Przemysław

Rorat oraz Marek Szczypiór - opiekun reprezentacji naszej Uczelni. Zawody podzielone były na 4 konkurencje: test z wiedzy obronnej, tor przeszkód oraz trasa wielozadaniowego biegu na orientację, strzelanie z broni pneumatycznej oraz pływanie na 50 metrów ze sprzętem.

Podczas pobytu w Warszawie uczestnicy zawodów mieli możliwość zapoznania się z tradycjami i osiągnięciami Wojskowej Akademii Technicznej.

Nad przygotowaniem reprezentacji do zawodów czuwają pracownicy Sekcji ds. Obronnych i Ochrony Informacji Niejawnych Politechniki Częstochowskiej.

mgr Halina Zasepa

Obiady w „Gigancie”

Politechnika Częstochowska wydzierżawiła firmie Cartermed Sp. z o.o. pomieszczenia stołówki akademickiej popularnie zwanej „Gigantem”. Od 16 kwietnia br. można tam zjeść obiady od poniedziałku do piątku w godzinach

od 12.00 do 16.00. Cena „obiadu dnia” wynosi 7,90 zł. Oprócz zestawów dnia w jadłospisie są zupy, dania jarskie, rybne, mięsne, surówki oraz inne potrawy.

IW

HABILITACJE

23 maja 2007 roku na Wydziale Mechanicznym Politechniki Krakowskiej odbyło się kolokwium habilitacyjne **dra inż. Szymona Salamona**. Temat rozprawy: „**Diagnostyka szczelności płynowych konstrukcyjnie zamkniętych przestrzeni roboczych**”. Decyzją Rady Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej otrzymał tytuł doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie budowy i eksploatacji maszyn.

W 1972 roku S. Salamon uzyskał tytuł mgra inż. na kierunku mechanika ze specjalnością maszyny robocze ciężkie na Wydziale Mechanicznym Politechniki Krakowskiej. Pracę po studiach podjął w Instytucie Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn Wydziału Budowy Maszyn Politechniki Częstochowskiej. W 1980 roku obronił pracę doktorską w Instytucie Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn Wydziału Mechanicznego Politechniki Wrocławskiej, poświęconą analizie niezawodności układu hamulcowego pojazdu samochodowego.

Od 1996 roku pracuje na Wydziale Zarządzania, a od 2007 roku jest kierownikiem Katedry Systemów Technicznych i Bezpieczeństwa Pracy. Jego dyscyplina naukowa to budowa i eksploatacja maszyn. Posiada znaczący dorobek naukowy w zakresie: badań i analizy niezawodności obiektów technicznych (w tym pojazdów samochodowych, maszyn budowlanych i transportowych), diagnostyki technicznej tych obiektów, identyfikacji warunków eksploatacji maszyn i tworzenia nowoczesnych systemów ich eksploatacji (np.: TPM, RCM, PAMCO), inżynierii wytwarzania, zapewnienia i badania jakości wyrobów (w tym ostatnim zakresie ma na swoim koncie wdrożenie przemysłowe urządzenia do kontroli parametrów jakościowych pneumatycznych zespołów hamulcowych).

Został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem za długoletnią pracę w Politechnice Częstochowskiej. Odznaczony jest również honorowymi odznakami Polskiego Związku Pszczelarskiego oraz Medalem i Statuetką im. ks. dra Jana Dzierżona (odkrywczy zjawiska dzieworódtwa, nestora polskiego pszczelarstwa).

17 grudnia 2008 na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Preszowskiego (Słowacja) odbyło się kolokwium habilitacyjne **dr inż. Joanny Nowakowskiej-Grunt**. Temat rozprawy: „**Marketing-logic strategies in dairy industry enterprise in Poland**”. Decyzją Rady Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Preszowskiego uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu.

Joanna Nowakowska-Grunt rozpoczęła pracę na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej w 1996 roku - najpierw jako asystent, a od 2000 roku jako adiunkt.

Prowadziła szereg nowatorskich projektów, między innymi: opracowanie systemu monitorowania kosztów w Elek-

rowni Jaworzno (1999), ocena możliwości wdrożenia systemu zarządzania w Elektrowni Łagisza (2001), projekt reorganizacji gospodarki i funkcjonowania logistyki w Południowym Koncernie Energetycznym (2002-2004), projekt restrukturyzacji regionu częstochowskiego Komitetu Badań Naukowych (1998-2004). Była koordynatorem programu TEMPUS w ramach funduszu PHARE pomiędzy Wydziałem Zarządzania Politechniki Częstochowskiej i Akademią Rolniczą w Krakowie oraz partnerem zagranicznym University College Cork w Irlandii.

Ponadto opracowała szereg programów autorskich dla studentów kierunku zarządzanie i brała udział w przygotowaniu wniosku o powołanie kierunku logistyka, którego otwarcie nastąpiło w roku akademickim 2008/2009.

Aktualnie sprawuje funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Logistyki i Zarządzania Międzynarodowego.

Od wielu lat współpracuje z innymi ośrodkami badawczymi całego kraju w rozwijaniu nauki, a zwłaszcza z Wydziałem Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Katowicach, czynnie uczestnicząc w seminariach i konferencjach organizowanych przez ten ośrodek. Współpracuje także z Wyższą Szkołą Bankową w Poznaniu. Współpraca ta zaowocowała członkostwem w Radzie Programowej konferencji organizowanej przez tę uczelnię. Uczestniczy we współpracy z Haute Ecole Catholique du Luxembourg Blaise Pascal Institut Supérieur Industriel Pierrard Belgium przy organizacji cyklicznej międzynarodowej konferencji Technical & Economic Aspects of Industrial Reconversion. Na uwagę zasługuje również praca w komisji kwalifikującej kandydatów uczestniczących w programach wymiany studentów w ramach organizacji AISEC.

Za swą pracę była wielokrotnie nagradzana przez rektora Politechniki Częstochowskiej za szczególne osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze (dwie nagrody rektora zespołowe i jedna indywidualna). Otrzymała również Brązowy Krzyż Zasługi nadany przez prezydenta RP.

23 kwietnia 2009 r. na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego w Łodzi odbyło się kolokwium habilitacyjne **dra Felicjana Byłoka**. Temat rozprawy: „**Konsumpcja w Polsce i jej przemiany w okresie transformacji**”. Decyzją Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego w Łodzi F. Byłok uzyskał tytuł doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie socjologii.

Studia wyższe odbył w latach 1978-1983 w Instytucie Socjologii na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, gdzie uzyskał tytuł magistra socjologii z wyróżnieniem. Stopień doktora nauk humanistycznych otrzymał na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w dniu 29 kwietnia 1997 r. na podstawie rozprawy pt.: „Funkcjonowanie norm formalnych i norm nieformalnych w instytucji wychowawczej (na przykładzie Zakładu Wychowawczego i Hufca Ochotniczych Hufców Pracy)”.

Pełni funkcje prodziekana ds. programowo-organizacyjnych oraz kierownika Zakładu Socjologii i Psychologii Zarządzania na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej.

Jest członkiem różnych stowarzyszeń naukowych, tj. Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej, Komisji Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk. Od 12 lat uczestniczy aktywnie w zjazdach i sympozjach naukowych z zakresu socjologii organizacji, socjologii gospodarki, zarządzania zasobami ludzkimi, polityki społecznej, zarządzania.

Dorobek naukowy i badawczy dra hab. Felicjana Byłoka obejmuje łącznie 102 publikacje wydane w pracach zbiorowych oraz w czasopismach krajowych i zagranicznych. Jest autorem dwóch monografii i redaktorem naukowym siedmiu monografii. Zakres problemowy poruszany w publikacjach obejmuje m.in. socjologię gospodarki, rynku, organizacji, politykę społeczną, zarządzanie zasobami ludzkimi.

16 czerwca 2009 r. na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej odbyło się kollokwium habilitacyjne **dra inż. Dariusza Rydza**. Temat rozprawy: „**Analiza procesu walcowania blach bimetalowych z zastosowaniem rozwiązań dla ciał lepkosprężystych**”. Decyzją Rady Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej uzyskał stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej metalurgia.

Dariusz Rydz w 1992 r. ukończył Technikum Odlewnicze w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych w Częstochowie. W 1997 roku ukończył studia na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej, uzyskując tytuł magistra inżyniera metalurga o specjalności przeróbka plastyczna metali. W tym samym roku został

przyjęty na dzienne Studium Doktoranckie w zakresie przeróbka plastyczna metali w Instytucie Modelowania i Automatyzacji Procesów Przeróbki Plastycznej na tym Wydziale. W 2001 r. obronił pracę doktorską na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk technicznych Dariusz Rydz został zatrudniony na stanowisku adiunkta w Instytucie Modelowania i Automatyzacji Procesów Przeróbki Plastycznej Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej, gdzie pracuje nadal. Bierze aktywny udział w życiu Uczelni. Jego działalność obejmuje prace w komisjach senackich i wydziałowych.

W działalności naukowej zajmował się zagadnieniami modelowania numerycznego asymetrycznego procesu walcowania płaskich wyrobów jedno- i wielowarstwowych, modelowania numerycznego procesu walcowania rur, określania własności lepkosprężystych odkształczanych materiałów oraz modelowania procesu walcowania dwuwarstwowych ciał lepkosprężystych. Jego dorobek to 72 prace naukowe w uznanych międzynarodowych krajowych i zagranicznych czasopismach oraz prezentowanych na konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych.

Dr inż. Dariusz Rydz w latach 2003-2009 uczestniczył w organizacji Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. Nowe Technologie i Osiągnięcia w Metalurgii i Inżynierii Materiałowej. Od 2002 roku jest członkiem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego. Również od 2002 roku jest członkiem Rady Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej.

Za swoją działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną i organizacyjną otrzymał Brązowy Krzyż Zasługi, siedmiokrotnie Nagrody Rektora Politechniki Częstochowskiej, w 2003 r. Nagrodę Komitetu Mechaniki PAN oraz dwukrotnie został wyróżniony w konkursie na najlepszego prowadzącego ćwiczenia organizowanym przez AIESEC.

DOKTORATY

18 grudnia 2007 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr **Oldze Ławińskiej** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Zarządzanie inwestycjami infrastrukturalnymi w gminach”. Promotorem pracy była dr hab. Danuta Stawasz prof. UŁ.

22 stycznia 2008 roku Rada Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach nadała mgr **Łukaszowi Skibie** stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie socjologia. Temat rozprawy: „Analiza poziomów integracji pracowników w małych przedsiębiorstwach na przykładzie rynku lokalnego w Częstochowie”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Władysław Jacher.

18 grudnia 2007 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr **inż. Marciniowi Kozakowi** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Model zarządzania kapitałem intelektualnym w procesach wdrażania Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego”. Promotorami pracy byli prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron i prof. dr hab. inż. Jan Stachowicz.

25 lutego 2008 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr **inż. Annie Słocińskiej** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Świadczenia socjalne a zarządzanie zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwie”. Promotorem pracy była dr hab. Ewa Gorczycka prof. PCz.

22 kwietnia 2008 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Tomaszowi Turkowski** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Modelowanie infrastruktury informatycznej przedsiębiorstw partnerskich”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Adam Nowicki.

23 września 2008 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Agnieszce Puto** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Marketingowe determinanty rozwoju przedsiębiorstw przemysłu piekarniczego”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Jan Duraj.

27 maja 2008 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Agnieszce Ulfik** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Zarządzanie inwestycyjnym portfelem giełdowym z wykorzystaniem automatów komórkowych”. Promotorami pracy byli prof. dr hab. Alfreda Zachorowska i prof. dr hab. inż. Aleksander Katkow.

23 września 2008 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Dariuszowi Dudkowski** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Metoda oceny efektywności procesów logistycznych w przedsiębiorstwach usługowych”. Promotorem pracy był prof. dr hab. inż. Leszek Kiełtyka.

24 czerwca 2008 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Sylwii Gostkowskiej-Dźwig** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Ocena relacji aktywów w procesie tworzenia wartości przedsiębiorstw w branży farmaceutycznej”. Promotorem pracy była dr hab. Lidia Sobolak prof. PCz.

Promotorem pracy

był prof. dr hab. Lech Milian. 21 października 2008 roku Rada Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach nadała mgr inż. **Sebastianowi Skolikowski** stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie socjologia. Temat rozprawy: „Przestrzeń społeczna miasta średniej wielkości i jej uwarunkowania społeczno-kulturowe. Studium monograficzne Częstochowy”.

24 czerwca 2008 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Dariuszowi Krzywdzie** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Przesłanki i możliwości zastosowania koncepcji logistyki odwrotnej w zagospodarowaniu stałych odpadów komunalnych”. Promotorem pracy była dr hab. Danuta Kisperska-Moroń prof. AE w Katowicach.

25 listopada 2008 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Marcinowi Sitkowski** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Rola banków hipotecznych na rynku nieruchomości w Polsce”. Promotorem pracy była prof. dr hab. Ewa Kucharska-Stasiak.

1 lipca 2008 roku Rada Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Opolskiego nadała mgr inż. **Renacie Stasiak-Betlejewska** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia. Temat rozprawy: „Wpływ nowych technologii informatycznych na kierunki rozwoju bankowości detalicznej w Polsce”. Promotorem pracy był dr hab. Emil Antoniszyn prof. UO.

12 grudnia 2008 roku Rada Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu nadała mgr inż. **Katarzynie Zjawionej** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Psychospołeczne uwarunkowania sprawności zarządzania zespołami pracowniczymi w organizacjach non-profit”. Promotorem pracy była dr hab. Grażyna Bartkowiak prof. UE w Poznaniu.

15 lipca 2008 roku Rada Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach nadała mgr **Iwonię Sikorze** stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo. Temat rozprawy: „Strategie translatorskie w dubbingu anglojęzycznych filmów animowanych”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Julian Maliszewski.

16 grudnia 2008 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Monice Sipi** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Rola innowacji w kształtowaniu konkurencyjności małych przedsiębiorstw w województwie śląskim”. Promotorem pracy był dr hab. Edward Stawasz prof. UL.

25 lutego 2009 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Iwonię Grabarze** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Zastosowanie wizualizacji informacji w logistycznych systemach informatycznych”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Jerzy Gólcowski.

27 kwietnia 2009 r. Rada Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska nadała mgr inż. **Edycję Soboniak** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska. Temat rozprawy: „Wpływ stabilności struktury przemysłowych osadów ściekowych w procesach ich płynięcia na parametry odwadniania”. Promotorem pracy była dr hab. inż. Lidia Wolny prof. PCz.

25 lutego 2009 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Karinie Wolniakowskiej** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Reorientacja strategiczna przedsiębiorstw sektora elektroenergetycznego jako determinanta wzrostu jego konkurencyjności”. Promotorem pracy był dr hab. Jan Pyka prof. AE w Katowicach.

26 maja 2009 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Janowi Kowalikowi** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Uwarunkowania innowacyjności przedsiębiorstw w Polsce na tle wybranych krajów”. Promotorem pracy była prof. dr hab. Jadwiga Suchecka.

31 marca 2009 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Annie Rybak** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Strategie działania przedsiębiorstw zagranicznych na polskim rynku paliw płynnych”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Józef Penc.

26 maja 2009 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr **Sylwii Łęgowik-Świącik** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Procesy kontroli i audytu w zarządzaniu zapasami w przedsiębiorstwach przemysłu cementowego”. Promotorem pracy była prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron.

31 marca 2009 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr **Magdalenie Roman** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Mechanizmy decyzyjne w procesach budżetowania działalności jednostek samorządu terytorialnego”. Promotorem pracy była prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron.

26 maja 2009 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Tomaszowi Goszczyńskiemu** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Procesy innowacyjne w zarządzaniu polskimi przedsiębiorstwami przemysłowymi w kontekście polityki Unii Europejskiej”. Promotorem pracy była dr hab. Lidia Sobolak prof. PCz.

31 marca 2009 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Rafałowi Niedbałowi** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Modelowanie procesu negocjacyjnego w wirtualnym środowisku zarządzania przedsiębiorstwem”. Promotorem pracy był prof. dr hab. inż. Leszek Kiełtyka.

23 czerwca 2009 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Monice Kozerskiej** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Oddziaływanie operatorów logistycznych na funkcjonowanie łańcuchów dostaw”. Promotorem pracy była dr hab. Danuta Kisperska-Moroń prof. AE w Katowicach.

6 kwietnia 2009 r. Rada Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska nadała mgr inż. **Dariuszowi Cichoniowi** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska. Temat rozprawy: „Identyfikacja i kwantyfikacja zimowych epizodów wysokich stężeń zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Stanisław Hławiczka prof. PCz.

6 lipca 2009 r. Rada Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska nadała mgr inż. **Ewie Surmie** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska. Temat rozprawy: „Higienizacja osadów ściekowych przy wykorzystaniu pyłów z wapienników i pieców cementowych”. Promotorem pracy był prof. dr hab. inż. January Bień.

LUDZIE WIELKIEGO BIZNESU NA WYDZIALE ZARZĄDZANIA

Wydział Zarządzania organizuje cykliczne spotkania studentów z ludźmi wielkiego biznesu. Dyrektorzy oraz prezesi największych polskich i zagranicznych koncernów przyjeżdżają do Częstochowy, aby podzielić się z młodzieżą swoimi doświadczeniami w pracy na stanowiskach kierowniczych. Przekazywane w trakcie spotkań informacje mają szczególnie charakter - dotyczą spraw i zdarzeń, których doświadczają ludzie zajmujący w koncernach najwyższe stanowiska. Odwiedzający Wydział Zarządzania dyrektorzy i prezesi decydują o losach tysięcy podległych im pracowników, zarządzają majątkiem wartym miliardy złotych, każdego dnia podejmują dziesiątki ważnych decyzji. Ich firmy obsługują tysiące, a często miliony klientów, osiągając wielomiliardowe przychody z działalności gospodarczej. Dzięki tego rodzaju spotkaniom Wydział dysponuje szczególnym i bardzo cennym zasobem wiedzy na temat praktycznych aspektów funkcjonowania wielkiego biznesu.

*Dziekan Wydziału Zarządzania Arnold Pabian
i prezes Zarządu STRABAG Polska Paweł Antonik*

Wizyty dyrektorów i prezesów odbywają się w ramach zainicjowanego przez dziekana Wydziału Arnolda Pabiana programu pt. Ludzie wielkiego biznesu w środowisku akademickim. Ma on na celu większą niż dotychczas integrację nauki z praktyką gospodarczą.

W ramach tego programu od marca do czerwca 2009 r. Wydział Zarządzania odwiedzili: Andrzej Polakowski - dyrektor generalny POCZTY POLSKIEJ, Pedro Pereira da Silva - dyrektor generalny JERONIMO MARTINS DYSTRYBUCJA, Krzysztof Zamasz - wiceprezes Zarządu TAURON POLSKA ENERGIA, Roman Wieczorek - prezes Zarządu SKANSKA, Bogdan Rogali - prezes Zarządu PHILIPS Polska, Paweł Antonik - prezes Zarządu STRABAG Polska.

Andrzej Polakowski wyjaśniał studentom, jakie znaczenie ma kultura organizacyjna w procesach restrukturyzacji Poczty Polskiej. Pedro Pereira da Silva odkrywał tajemnice sukcesów gospodarczych swojego koncernu, który działa na rynkach już ponad 200 lat. Krzysztof Zamasz koncentrował się na problemach strategii korporacyjnej swojej firmy. Roman

Wieczorek udzielał cennych porad na temat, jak wykorzystać czas studiów, aby być dobrym przywódcą w biznesie. Bogdan Rogali charakteryzował wpływ inwestycji zagranicznych na wzrost eksportu i transfer know-how na przykładzie Philips Polska. Paweł Antonik zajmował się wpływem infrastruktury na rozwój gospodarczy firm budowlanych oraz gospodarki kraju. W każdym spotkaniu uczestniczyło kilkuset studentów, którzy z uwagą i zainteresowaniem wysłuchali prelekcji.

*Wykład Pedro Pereira da Silvy
- dyrektora generalnego JERONIMO MARTINS
DYSTRYBUCJA*

*Wykład Bogdana Rogali
- prezesa Zarządu PHILIPS Polska*

Organizowane przez Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej spotkania z ludźmi wielkiego biznesu mają otwarty charakter. Zapraszamy pracowników i studentów innych Wydziałów Politechniki Częstochowskiej do brania w nich udziału.

*dr hab. inż. Arnold Pabian prof. PCz
dziekan Wydziału Zarządzania*

Jubileusz 50-lecia pracy naukowej prof. dr hab. inż. Moniki Gierzyńskiej-Dolnej

Profesor Monika Gierzyńska-Dolna ukończyła studia wyższe na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Częstochowskiej w 1959 roku jako jedna z 5 kobiet, uzyskując tytuł magistra inżyniera mechanika o specjalności maszyny i technologia obróbki plastycznej. Po ukończeniu studiów magisterskich rozpoczęła pracę jako asystent od 1.03.1959 roku w Katedrze Maszyn i Technolo-

gii Przeróbki Plastycznej kierowanej przez ówczesnego rektora uczelni prof. dra inż. Jerzego Kołakowskiego. W 1964 roku obroniła pracę doktorską na Wydziale Mechaniczno-Technologicznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach pod kierunkiem prof. dra hab. inż. Zygmunta Wusatowskiego. Od tego roku datuje się Jej bardzo aktywna działalność naukowa w dziedzinie tribologii i wieloletnia współpraca z Sekcją Tarcia, Zużycia i Smarowania Polskiej Akademii Nauk, kierowaną przez wybitnego uczonego prof. dra hab. inż. Stefana Ziębę.

W 1974 roku uzyskała stopień dra hab. nauk technicznych, przedstawiając Radzie Wydziału Mechaniczno-Technologicznego Politechniki Śląskiej w Gliwicach pracę pt. „Studium zjawisk tribologicznych w procesach obróbki plastycznej”, za którą w tymże roku uzyskała nagrodę Wydziału IV Polskiej Akademii Nauk. Była już w tym czasie znanym tribologiem i w ramach współpracy naukowej została zaproszona, wraz z grupą polskich tribologów, przez prof. A. Camerona z Imperial College w Londynie w celu zapoznania się z pracami tribologów w Anglii. W 1977 roku M. Gierzyńska-Dolna uzyskała tytuł profesora nadzwyczajnego w dziedzinie nauk technicznych, a w 1992 roku została powołana na stanowisko profesora zwyczajnego.

Wieloletnia działalność naukowa profesor M. Gierzyńskiej-Dolnej zaowocowała wypromowaniem 15 doktorów nauk technicznych oraz opublikowaniem 350 artykułów w czasopiśmie krajowych i zagranicznych oraz materiałach konferencyjnych. Jest także autorką 3 książek i współautorką 11 patentów. Swoje prace prezentowała na licznych konferencjach krajowych i zagranicznych. Kierowała wieloma pracami naukowo-badawczymi w ramach Programów Węzłowych CPBR oraz projektów badawczych finansowanych przez KBN. W ostatnim okresie brała także udział w realizacji 3 projektów zamawianych oraz kierowała 3 grantami promotorskim.

Główne zainteresowania naukowe prof. M. Gierzyńskiej-Dolnej dotyczą takich zagadnień, jak:

- technologia obróbki plastycznej metali: tłoczenie, kucie i wyciskanie,
- trwałość narzędzi,
- metody konstituowania warstwy wierzchniej,
- inżynieria biomedyczna.

Na szczególne podkreślenie zasługuje bardzo duży wkład prof. M. Gierzyńskiej-Dolnej w nową dziedzinę wiedzy - biotribologię. Pewne podsumowanie dorobku naukowego prof. M. Gierzyńskiej-Dolnej stanowi wydana w 1992 roku książka pt. „Biotribologia”, która stanowi unikalne wydawnictwo z tego zakresu w kraju.

Prof. M. Gierzyńska-Dolna wniosła bardzo duży wkład w działalność organizacyjną i dydaktyczną Politechniki Częstochowskiej, w której pełniła wiele wymagających doświadczenia i zaangażowania funkcji: dziekana Wydziału Budowy Maszyn (1978-1981), prorektora ds. nauczania Politechniki Częstochowskiej (1982-1984). Jednocześnie w latach 1972-2002 była dyrektorem Instytutu Obróbki Plastycznej Metali i Tworzyw Sztucznych, który w 2000 roku zmienił nazwę na Instytut Obróbki Plastycznej, Inżynierii Jakości i Bioinżynierii. W 2003 roku przeszła na Wydział Zarządzania, gdzie w latach 2003-2006 pełniła funkcję kierownika Katedry Systemów Technicznych.

Z inicjatywy prof. M. Gierzyńskiej-Dolnej w kierowanym przez nią Instytucie Obróbki Plastycznej powstało kilka nowoczesnie wyposażonych unikalnych laboratoriów naukowo-badawczych, takich jak:

- Laboratorium Badań Tarciowo-Zużyciowych Materiałów,
- Laboratorium Badania Smarów Technologicznych,
- Laboratorium Badania Powłok Galwanicznych.

W latach 1998-2002 zorganizowała wspólnie z drem hab. inż. Adamem Wieczorkiem unikalne w skali kraju Laboratorium biotribologii, wyposażone w symulatory do badania endoprotez stawu biodrowego i kolanowego, finansowane z projektów badawczych KBN.

Bardzo aktywną była i jest nadal działalność prof. M. Gierzyńskiej-Dolnej w sekcjach PAN i towarzystwach naukowych. W latach 1984-1988 była członkiem Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jest członkiem wielu sekcji PAN: Teorii Procesów Przeróbki Plastycznej Komitetu Metalurgii PAN (od 1978 roku), Biomechaniki PAN (od 1999 roku), Międzysekcyjnego Zespołu Inżynierii Powierzchni, Polskiego Towarzystwa Tribologicznego i Związku Kuźni Polskich. Była także członkiem: Komitetu Budowy Maszyn PAN (1984-1986), Komitetu ds. Eksploatacji Majątku Trwałego przy Prezydium PAN (1987-1984) oraz członkiem The Japan Society for Technology of Plasticity, Tokio (1991-1994).

Jest członkiem Rad Programowych czasopism: Tribologia od 1970 roku, Obróbka Plastyczna od 2005 roku, Inżynieria Biomateriałów (1997-2007), Acta of Bioengineering and Biomechanics. Obecnie jest także członkiem Rady Naukowej Instytutu Obróbki Plastycznej w Poznaniu (drugą kadencję).

Była organizatorką wielu konferencji naukowych z udziałem wybitnych profesorów z zagranicy. W okresie pracy na Uczelni zorganizowała: 8 konferencji z zakresu tribologii (Szkół Tribologicznych), 2 konferencje z biomechaniki, 2 konferencje z zakresu obróbki plastycznej (Metal Forging 1999 oraz Tytan i jego stopy 2002), 2 konferencje z inżynierii jakości (Quality 2000 i Quality 2004).

Za osiągnięcia naukowo-dydaktyczne i organizacyjne była wielokrotnie nagradzana m.in.: Nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Złotym Krzyżem Zasługi (1977), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1979), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1987), Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Wieloletnia, bardzo aktywna i owocna działalność naukowa, organizacyjna i dydaktyczna prof. M. Gierzyńskiej-Dolnej na Uczelni oraz w licznych stowarzyszeniach na-

ukowych świadczy o tym, iż kobiety na uczelniach technicznych mogą także odnosić sukcesy.

Z okazji tak wspaniałego jubileuszu życzymy Pani Profesoru dużo zdrowia i dalszych sukcesów osobistych oraz zawodowych.

dr hab. inż. Arnold Pabian prof. PCz
działek Wydziału Zarządzania

NIEKTÓRE PRACE ZAKŁADU NARZĘDZI I OBRÓBKI SKRAWANIEM INSTYTUTU TECHNOLOGII BUDOWY MASZYN I AUTOMATYZACJI PRODUKCJI DLA GOSPODARKI NARODOWEJ

Tadeusz Z. Lechowski*

Okazją do napisania niniejszego artykułu jest 60-lecie Politechniki Częstochowskiej, 57-lecie Zakładu Obróbki Skrawaniem i Narzędzi (ZOSiN) i 81-lecie autora. Obecny ZOSiN powstał w 1952 roku jako Katedra Narzędzi i Obróbki Skrawaniem i dziś jest częścią Instytutu Technologii Budowy Maszyn i Automatykacji Produkcji (ITBMiAP). Przez 57 lat istnienia Zakładu było zatrudnionych w nim wielu pracowników akademickich i technicznych. Jednak najdłuższy staż mają mgr inż. Sławomir Rożanow (1954-1998), tj. 44 lata, i niżej podpisany (1952-1998), tj. 46 lat. Obydwaj jesteśmy głównymi wykonawcami prac powstających w Zakładzie.

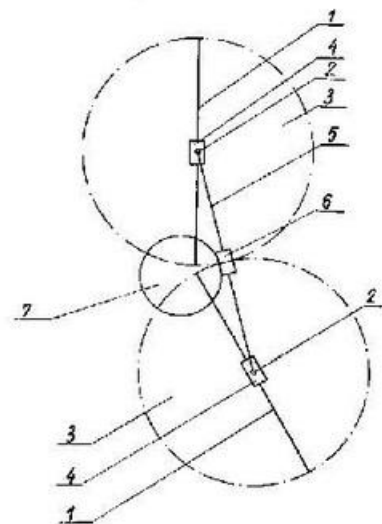
Niniejszy artykuł omawia ważniejsze prace wykonywane w Zakładzie o charakterze badawczym i usługowym dla przemysłu i gospodarki narodowej.

Pierwszą poważniejszą pracą była budowa i montaż metalowej kopuły Planetarium Śląskiego. Metalowa kopuła składała się z ok. 10 tys. prętów o długości 700-1000 mm. Prętom stawiane były wysokie wymagania (IT7 i 8). Opracowałem technologię wykonania prętów, przyrząd do ich kontroli i narzędzia. Z prętów wykonano metalową sferyczną kopułę w postaci pajęczyny, na której rozpięto ekran. Prace rozpoczęto w IV kw. 1954 r. Montażem i całością kierował kierownik ówczesnej Katedry Obrabiarek mgr inż. Jan Grajcar.

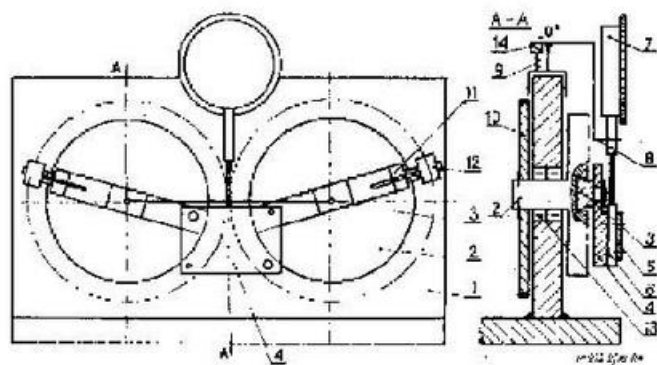
Jednak najważniejsze prace badawcze wykonaliśmy w moim Zespole dla Kombinatu Przemysłu Narzędziowego VIS w Warszawie.

Główny mój dorobek naukowy i Zespołu, którym kierowałem, to opracowanie matematycznych podstaw geometrii frezów ślimakowych do kół zębatach, przeciągaczy ewolwentowych i narzędzi do kół zębatach obrabianych metodą Revacycle. Prace prowadzone w Zespole wdrażane były w przemyśle przede wszystkim w Kombinacie Przem. Narzędziowego VIS w Warszawie. Wykonano pod moim kierunkiem 8 prac doktorskich, pięć z nich finansowane i wdrożone w KPN VIS. Za prace dla przemysłu otrzymałem m.in. 2 nagrody ministra szkolnictwa wyższego. Jestem autorem 9 patentów, 5 wdrożono w KPN. Od 1998 Zespołem kieruje prof. PCz dr hab. inż. T. Nieszporek. Współpraca z KPN VIS trwała od 1968 do 2005 roku. Frezom ślimakowym stawiane były wysokie wymagania, którym KPN VIS nie mógł spro-

stać. Chodzi o dokładność zarysu. Na przykład frez $m = 8$ mm ma wg PN dopuszczalny błąd zarysu dla klasy freza A $20 \mu\text{m}$, dla klasy AA $12 \mu\text{m}$, a dla klasy AAA $8 \mu\text{m}$. Aby temu sprostać, opracowałem kilka metod wykonywania dokładnych zarysów frezów. Jedną z nich polegała na tym, że złożony zarys wzornika do wykonywania zarysu frezów zastąpiono łukiem elipsy. Opatentowałem metodę wykreślenia elipsy. Ilustruje to załączony rysunek. Po prowadnicach „1”, tworzących ze sobą mały kąt (rzędu paru stopni), przesuwają się stolik ze wzornikiem „6”. Na stoliku mocuje się wzornik, służący później do kształtowania zarysu ściernicy do szlifowania zarysu freza. Frezy w ten sposób szlifowane miały błąd zarysu mieszczący się w klasie nawet AAA. Wykonywanie wzorników stało się możliwe po opracowaniu dokładnej metody obliczania zarysu freza.

Stworzyłem dokładny model matematyczny zarysu freza. Schemat przyrządu do wykonywania wzorników przedstawia kolejny rysunek. Na rysunku tym, w zależności od żądanej odchyłki zarysu wskazanej przez czujnik „7”, ustala się kąt prowadnic „11” i następnie po zdjęciu czujnika na stoliku „4” ustawia się wzornik i szlifuje. Przyrząd ten wykonano i używano w KPN VIS do produkcji dokładnych frezów. Spowodowało to zwiększenie dokładności frezów i znaczną obniżkę kosztów.

Powyżej omówiłem jedną z 8 prac wykonanych na zlecenie KPN VIS jako typową. Przy wykonywaniu ich wykonawcy mieli pełny limit wynagrodzenia (miałem podwyższony limit wynagrodzenia na wniosek KPN). Prace kończone były obszernymi sprawozdaniami. Na publikację wyników zleceńodawca nie dawał zgody.

Pracownicy Zakładu wykonali 2 prace habilitacyjne:

- T. Lechowski, Geometryczne i technologiczne problemy przy wykonywaniu ślimaków walcowych, 1967,
- T. Nieszporek, Podstawy teorii syntezy i analizy ząbów stożkowych, 1998.

Prace doktorskie wykonane przez pracowników Zakładu i osoby współpracujące:

- Tadeusz Lechowski, Błędy pomiaru średnicy podziałowej gwintów spowodowane naciskiem mierniczym, 1962 (pierwszy absolwent Polit. Częst.)
- Ryszard Lewkowicz, Kształtowanie frezów ślimakowych ściemicami palcowymi, 1972
- Stanisław Hulbój, Badanie geometrii frezów ślimakowych modułowych niezataczanych, 1977
- Tadeusz Macioszczyk, Kształtowanie frezów ślimakowych modułowych ściemicami tarczowymi, 1979
- Zygmunt Żegota, Badanie dokładności zarysów przeciągaczy ewolwentowych, 1981
- Tadeusz Nieszporek, Analiza geometryczna narzędzi do wykonywania kół stożkowych metodą Revacycle, 1983

Pięć powyższych prac było całkowicie finansowanych, tzn. autorzy pobierali również wynagrodzenie, przez KPN VIS w Warszawie.

Zygmunt Proszewski, Mikroanaliza krawędzi skrawającej przy toczeniu kształtowym, 1983, promotor, T. Lechowski,

Piotr Boral, Analiza geometryczna układu dwóch ślimaków stożkowych o stałym i zmiennym skoku stosowanych w wytłaczarkach do transportu tworzywa, 2001

Andrzej Piotrowski, Podwyższenie dokładności frezów ślimakowych modułowych, 2002

Rafał Gołębski, Analiza geometryczna przekładni ślimakowej walcowej, 2006, promotor prof. T. Nieszporek.

Ponadto byłem promotorem nast. osób spoza Zakładu:

Władysław Skoneczny (1992) i Z. Tuśnio z Polit. Świętokrzyskiej.

*Prof. dr hab. inż. **Tadeusz Zygmunt Stanisław Lechowski** ur. 20 I 1928 r. w Częstochowie. Studia I st. w WSI w Częstochowie ukończył w 1953 r. z odznaczeniem, a studia II st. w dn. 13 IV 1956 r. w Politechnice Częstochowskiej. W X 1963 r. jako pierwszy absolwent PCz obronił pracę doktorską w Polit. Warszawskiej. Praca została wyróżniona nagrodą MSW. Stopień dr hab. uzyskał w dn. 10 I 1968 r. w Polit. Warszawskiej.

W Zakładzie Obróbki Skrawaniem i Narzędzi PCz pracował od 1952 do 1998, tj. do emerytury (przedtem w Kat. Matematyki), od 1976 r. jako tytułarny prof. nadzw. W latach 1968-1973 i 1976-1990 był kierownikiem Zakładu Obróbki Skrawaniem i Narzędzi, a w latach 1973-1976 i 1990-1998 dyrektorem Instytutu Technologii Maszyn i Automatykacji Produkcji. Pracował na II etapie w Politechnice Świętokrzyskiej (1983-1993) i w Politechnice Opolskiej (1993-1998).

W latach 1986-1995 wiceprzewodniczący Rady Naukowej Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Narzędzi KPN VIS, członek Komisji Metrologii O/PAN Katowice od 1978 r., rzeczoznawca SIMP od 1977 r.

Bliższe informacje dot. prac pracowników Zakładu można znaleźć w mojej pracy: Prace badawcze Zakładu OSiN ITB-MiAP PCz, Częstochowa 2009 (www.itm.pcz.czest.pl), a o rodzinie w pracy: T. Lechowski: Rodzina Lechowskich, Częstochowa 2009.

CZAS

Kazimierz Łyczko

Jubileusz 60-lecia Politechniki Częstochowskiej skłania pracowników Uczelni do refleksji nad misją, jaką spełnia, i czy przeżyty czas został dobrze wykorzystany do budowania autorytetu i prestiżu Uczelni, natomiast absolwentów, czy wiedza zdobyta w czasie studiów w sposób zadowalający procentowała w odnośniku sukcesów i przebiegu karier zawodowych. Wielu z nas jednak nie ma dostatecznej wiedzy, jak bardzo skomplikowana jest w swojej istocie definicja czasu oraz znaczenie jego pomiaru na przestrzeni tysięcy lat.

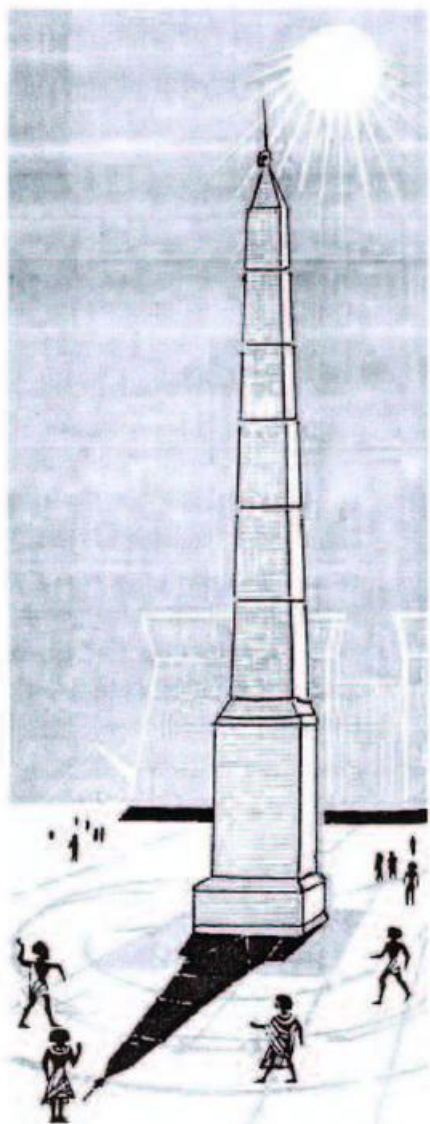
Czas, mimo że samego słowa używamy bardzo często i wiemy, co ono oznacza, jako pojęcie jest trudny do zdefiniowania. Wybitny amerykański fizyk teoretyk Richard Phillips Feynman stwierdził: „nawet pomyśleć o definicji jest zbyt trudno”. Dlatego czas podobnie jak przestrzeń stanowi domenę nauk przyrodniczych, a zwłaszcza astronomii i fizyki.

W ujęciu filozoficznym u Arystotelesa „...czas poznajemy wtedy, gdy potrafimy określić ruch posłużony się do tego celu wyrazami „przed” i „po”. W tomizmie - doktrynie filozoficznej i teologicznej św. Tomasza z Akwinu - to „miara wszelkiego ruchu”, u św. Augustyna - „potrójne skierowanie duszy na przepływ zdarzeń: pamięć, uwaga i oczekiwanie”, u Immanuela Kanta, niemieckiego filozofa, rektora uniwersytetu w Królewcu - „forma naoczności zmysłowej”, u Henri Bergsona, filozofa, noblisty, członka Akademii Francuskiej - „czyste niepodzielne trwanie”. Filozoficzna koncepcja czasu może być obiektywistyczna (czas jako byt niezależny od rzeczy w nim istniejących) lub subiektywistyczna (czas jako forma naszego poznania); przeciwieństwo wieczności. Grecki filozof Anaksymander z Miletu mówi o czasie jako o czymś, czym ograniczone jest powstanie, istnienie i znikanie.

Czas w ujęciu fizycznym to obok przestrzeni jeden z dwóch podstawowych elementów konstrukcji świata, wielkość służąca do chronologicznego szeregowania zdarzeń. Według koncepcji Izaaka Newtona (do połowy XIX w.), czas jest wielkością bezwzględną, absolutną niezależną od przestrzeni i czynników zewnętrznych. Obecnie przyjmowana koncepcja czasu opiera się na teorii względności Alberta Einsteina, według której czas i przestrzeń są traktowane równoprawnie, tworząc czterowymiarową czasoprzestrzeń (czas jest czwartą współrzędną obok współrzędnych przestrzennych).

Anonimowy autor rapisał: *Czas to metoda matki natury na to, aby wszystko nie działo się jednocześnie.*

Geniusz ludzki, choć nie pojął jeszcze i nie ogamął rozumem tak do końca istoty czasu, potrafił znaleźć środki, które pozwoliły człowiekowi zmierzyć każdą przemijającą chwilę.

Pierwsze odmierzanie biegu czasu powiązane było ze zmianą długości i kierunku cienia przedmiotu wywołaną ruchem Słońca. Ok. 3000 lat p.n.e. czas wskazywał „przegar” - zegar słoneczny zwany **gnomonem**, a był to strzelisty obelisk wybudowany na centralnym placu, tym samym dostępny dla wszystkich obywateli. Już w drugim tysiącleciu p.n.e. pojawiły się przenośne zegary słoneczne, m.in.: **polbs, skafe**, natomiast zegar słoneczny upowszechnił się w latach 604-

-606 po wydaniu przez papieża Sabinianusa nakazu umieszczenia tych zegarów na kościołach.

W połowie XV w., okresie początku rozkwitu nowożytnej gnomoniki, rozpowszechniły się nowe modele i kształty ciekawie zdobionych zwłaszcza horyzontalnych zegarów kieszonkowych w odmianach tzw. norwimberskiej i augsburskiej. W Częstochowie można spotkać sześć zegarów słonecznych, m.in. z 1898 r. umieszczony na południowej ścianie oficyny kamienicy przy Starym Rynku 24, gdzie mieszkał prof. Jerzy Kołakowski, organizator i były rektor Politechniki Częstochowskiej. W starożytności znano również zegary **wodne (piaskowe)** i **ogniowe** odmierzające czas niezależnie od zmian atmosferycznych w ciągu doby.

Za wynalazcę **zegara mechanicznego** uważany jest uczony chiński Liang Lingzan (724 r.), a wg innych źródeł francuski fizyk, matematyk i mechanik Gerbert z Aurillac, od 999 r. papież Sylwester II. Pierwsze miały wysokość nawet do 18 metrów, były wielotonowe, napędzane ciężarkami. Pomniejszenie wymiarów tych zegarów umożliwiło zastosowanie jako napędu energii skręconej sprężyny i różnego rodzaju wychwyty (m.in. łopatkowego, hakowego, cylindrowego, kotwicowego, chronometrowego, swobodnego). Wynalazki te miały również wpływ na odmiany np. zegarów wahadłowych: szafkowe podłogowe i wiszące (poruszane obciążnikami), wiszące talerzowe, kartele i obrazy oraz stojące szkieletowe, wieżyczkowe, kominkowe, konsolowe i szafkowe.

Coraz większe wymagania odbiorców wymagały wykwalifikowanych specjalistów i precyzji wykonania. Stąd też np. w firmie „Patek-Philippe” dodatkowe kształcenie zegarmistrzów trwa 6-8 lat, a okres produkcji wynosi 9 miesięcy, z tego 600 godzin zajmuje sama kontrola. Na 150-lecie firma wykonała „Caliber 89”, najbardziej skomplikowany zegarek, jaki kiedykolwiek powstał, mający 33 funkcje i składający się z 1728 części. Natomiast opracowanie koncepcji najdroższego modelu trwało 3 lata, a wyprodukowanie jednego zajmuje 5 lat.

Kolejną grupę stanowią zegary **elektryczno-mechaniczne i elektryczne**. Współcześnie używane to analogowe **zegarki kwarcowe**, stosowane jako zegary i zegarki powszechnego użytku, a w badaniach naukowych **zegary atomowe**. Zadekemonstrowany w 2004 r. miniaturowy zegar atomowy zajmuje objętość ok. 1 cm³ i potrzebuje jedynie 75 mW mocy do działania. Wraz z postępem metod i środków pomiaru wzrastała ich dokładność: od wskazywania przez gnomon pory dnia, przy błędzie 56 s chronometru Harrisona podczas podróży (151 dni) z Londynu na Jamajkę, błąd 1 s na 30 lat zegarów kwarcowych laboratoryjnych do odchylenia w postaci 1 s. w ciągu 300 lat zegara atomowego. Obecnie trwa praca brytyjskich uczonych nad zegarem atomowym, który mylić się będzie maksymalnie o 1 s na 1 miliard lat. Będą to zatem jednostki tak małe, że wyczuć ich nie sposób i dziś już nikt, oprócz ich samych, nie potrafi być punktualny.

Z jednej strony uzasadniona jest satysfakcja z możliwości, jakimi dysponuje człowiek w zakresie pomiaru czasu, a z drugiej, że ciągle brakuje nam go w życiu zawodowym oraz prywatnym. W dobie systemów komputerowych jesteśmy podporządkowani tzw. kulturze ranosekundowej, w której coraz częściej posługujemy się krótkimi sformułowaniami, społeczne kontakty to coraz częstsze suche przekazywanie informacji, a znikają np. eleganckie formy grzecznościowe, zaczyna brakować czasu na rozmowę z rodziną, czytanie literatury...

Warto przy tym przeznaczyć choćby małą chwilkę na refleksję:

„Tempo tak, ale nie zawsze”, „Idąc wolniej, widzi się więcej i lepiej”, „Jestem suwerenny czasowo”, „Zbyt mało snu - to zbyt mało marzeń”

Mimo wielu uwarunkowań, to czas tych minionych 60 lat w moim odczuciu był dobrze wykorzystywany, o czym świadczą osiągnięcia naukowe i dydaktyczne Uczelni na arenie krajowej i międzynarodowej. Podobnie można być dumnym z rzeszy ponad 50 tysięcy naszych absolwentów. Miarą ich sukcesów są między innymi osiągnięcia 80 nominowanych w 8 edycjach organizowanego od 2002 r. przez Stowarzyszenie Wychowanków PCz konkursu „Absolwent Roku” i „Absolwent Ambasador”. O tym, że można pogodzić to wysokie tempo życia z chronicznym brakiem czasu, świadczą

zarówno sukcesy zawodowe, jak i szczęśliwe ich życie prywatne.

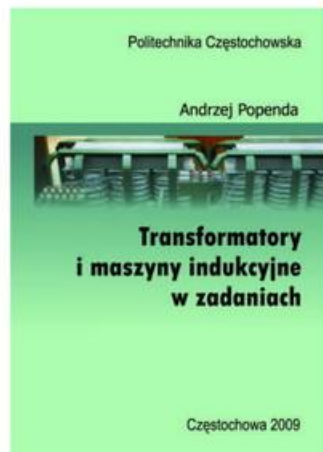
Źródła: L. Zajdler - Dzieje zegara, Z. Prószyńska - Dawne zegary, G. Krug - Zegary elektryczne, B. Strojny - Zarys nauki o zegarze, W. Siedlecka - Polskie zegary, L. Infeld - Albert Einstein, K.G. Denbigh - Świat i czas, Praca zbiorowa - Oczy czasu, J. Mighell - Zegary, L. Uresova - Zegary, artykuły: P. Kawalerowicza, E. Poskier, T. Haladaja, R. Wejnfelda, M. Graczyk, R. Motasa, materiały własne.

Kazimierz Łyczko, dr inż., absolwent Wydziału Budowy Maszyn, 1970 r., nauczyciel akademicki w Instytucie Technologii Maszyn i Automatykacji Produkcji PCz, zainteresowania: m.in. rachuba czasu, historia kalendarza

NOWOŚCI WYDAWNICZE

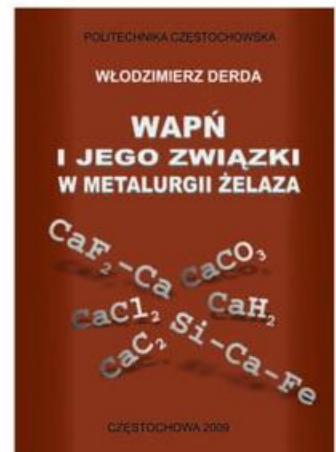
Analiza rzeczywistych parametrów techniczno-eksploatacyjnych gazowych zespołów kogeneracyjnych
Adam Dużyński

Transformatory i maszyny indukcyjne w zadaniach
Andrzej Popenda

Ćwiczenia laboratoryjne z podstaw maszyn elektrycznych
Andrzej Popenda

Wapń i jego związki w metalurgii żelaza
Włodzimierz Derda

Zachowania ludzi w organizacji - wybrane zagadnienia
pod red. Felicjana Byłoka i Elżbiety Robak

Kosztorysowanie robót budowlanych
Marlena Rajczyk

Ćwiczenia laboratoryjne z fizyki
pod red. Kazimierza Dziłłińskiego, Jana Lecha i Anny Przybył

Technologie mobilne w dostarczaniu wiedzy
Iłona Pawełoszek-Korek

TE I INNE KSIĄŻKI DO NABYCIA:

WYDAWNICTWO POLITECHNIKI CZĘSTOCHOWSKIEJ

42-201 Częstochowa, ul. Dąbrowskiego 69,
tel./fax (0-34) 325-09-76, tel. 325-03-93

<http://wydawnictwa.pcz.pl>

e-mail: sprzedaz@adm.pcz.czest.pl (katalog ze spisami treści oraz formularz zamówienia)
do przesyłek pocztowych zostaną doliczone koszty wysyłki

ZWYCIĘZCY KONKURSU FOTOGRAFICZNEGO NA WYDZIALE ZARZĄDZANIA

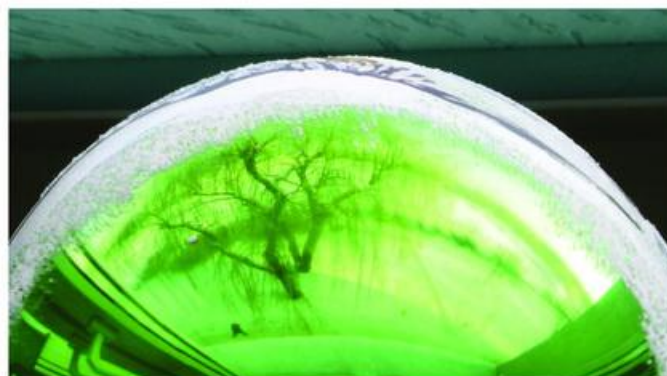
WYRÓŻNIENIA

Burzyńska Agnieszka
Tak słońce czasem świeci

Piotr Mielczarek
Sen o lataniu

Joanna Grabowska
To co widzę, a to co chcę

Dominik Gawryś
Ruch

I miejsce
Stanisław Joński
Do zachodu słońca

II miejsce
Adrian Kraczka
Baletnica

III miejsce
Maciej Krzysztofek
Między ziemią a niebem

